

ვესტანბ ჭანკოტაძე

სსკუნის
წიგნი

XII

ვახტანგ ჭანკოტაძე

*წიგნი ეძღვნება ანგარდაცვლილების
სსოვნას*

ტსოპნოს
ბიპნო

ნაწილი მეთორმეტე

თბილისი
2021

რედაქტორი **ცისანა (ნაზი) ფოცხვერაშვილი**

კომპიუტერული
უზრუნველყოფა **შალვა მურადაშვილი**

**წიგნი გამოიცა აწვარდაცვლილთა ოჯახების წევრების,
ახლობლებისა და ავტორის ერთობლივი ძალისხმევით**

**მზადდება გამოსაცემად
XIII წიგნი**

ავტორისაბან

წინამდებარე წიგნის პირველი ნაწილის გამოსვლის შემდეგ (იხილეთ საქართველოს ეროვნულ (ე.წ. „საჯარო“, ქ. თბილისი) და გორის ბიბლიოთეკებში და ასევე გორის ისტორიულ-ეთნოგრაფიულ მუზეუმში), მრავალმა ადამიანმა დამირეკა და თავისი მოსაზრება გამიზიარა. ბევრმა მადლობა მითხრა კარგი წიგნისა და მისი ისტორიული მნიშვნელობის შესახებ, ზოგმა სინანული გამოთქვა იმის გამო, რომ წიგნი არ არის გაყიდვაში, მავანმა შენიშვნები და რჩევები მომცა და ა.შ.

მრავალრიცხოვან სატელეფონო საუბრებში და პირადი შეხვედრების დროს გამოიკვეთა მთავარი – მოსახლეობის დიდ ნაწილს სურს გაგრძელდეს წიგნის გამოცემა და მასში ადგილი დაიმკვიდროს არამხოლოდ ე.წ. გამორჩეულმა და პოპულარულმა აწვარდაცვლილმა ადამიანებმა (ბიოგრაფიული მონაცემები, ფოტოსურათები და ცხოვრებისეული საინტერესო ეპიზოდები), არამედ ყველამ, ვისი სახელის ხსოვნის უკვდავყოფასაც მოისურვებენ ოჯახის წევრები და ახლობელ-ნათესაები თუ მეგობრები.

ვფიქრობ, რომ ასეთ წიგნთა კრებული (კატალოგის სახით) იქნებოდა გორის ისტორიის მნიშვნელოვანი დაკუმენტური ნაწილი, რაც მომავალ თაობებს მისცემს შესაძლებლობას, ბევრი რამ გაიგოს წინაპართა ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ.

გავითვალისწინე რა საზოგადოების დიდი ნაწილის სურვილი, მკითხველს ვთავაზობ „ხსოვნის წიგნის“ („...და ვანთებ სანთელს“) მეთორმეტე ნაწილს.

მიმდინარეობს მასალების მოძიება და მომზადება წიგნის მეცამეტე ნაწილისათვის (ქ. გორი, სტალინის 24, ბინა 6. ტელ: 27-81-81, 593 62-17-56).

წინათქმა

საქართველოს ეროვნულ (საჯარო) და გორის ბიბლიოთეკების ფონდებში განთავსებულ „ხსოვნის წიგნებში“ (პირველი სამი წიგნის სახელწოდებაა „და ვანთებ სანთელს“) წარმოდგენილ ადამიანებს ვეღარ ჩავეხუტებით და ვეღარ გავამხნევებთ... შორს წასულან, თუმცა, მაინც ახლოს არიან; სათითაოდ და ცალ-ცალკე წასულებს ერთად ვხედავ და მაღლიერებით ვიდრეკ მუხლს მათი ხსოვნის წინაშე ყველაფერი იმისათვის, რაც გორის, გორელებისა და ქვეყნისათვის გააკეთეს სხვადასხვა დროს და სხვადასხვა ვითარებაში.

ისინი დღეს ჩვენთვის მღუმარე კოჰორტაა, რომელიც კვლავ იბრძვის, მიწაზე დატოვილი სიკეთის კვალით, ადამიანთა კეთილდღეობის, სრულყოფისა და ამქვეყნიურ ცოდვათა მონანიებისათვის.

დაე. ეს მოკრძალებული წიგნი იყოს ჩვენი ყველას დიდი მაღლიერების გამოხატვის მცდელობა მათ მიმართ, ვინც ბინა დაიდო სამუდამო სასუფეველში. დაე, ეს წიგნი იყოს ჩვენი მცირე წვლილი მათი ხსოვნის უკვდავყოფის საქმეში.

თვალწინ მიდგანან ისინი და ასე მგონია და მეჩვენება, რომ მაღლააწეული ჩირაღდნებით კვლავ გვინათებენ ჩაბნელებულ და ჩახლართულ ცხოვრებისეულ ლაბირინთებს.

მუდამ უნდა გვახსოვდეს, რომ ყოველი ჩვენგანი წარმოადგენს „ინდივიდუალურ სამყაროს“ თავისი გარეგნული იერით, გენეტიკური თავისებურებებით, ცხოვრების წესით, ადამიანებთან ურთიერთობების გზებით, მოვლენებზე რეაგირებით, სიყვარულით, ბრძოლისუნარიანობით, ერთგულებით, პატიოსნებით, პატრიოტიზმით, იუმორის გრძნობით, წარსულისა და აწმყოს შეფასების უნარით, წარსულის გათვალისწინებით და ა.შ.

ყოველი ჩვენგანი არის ერთადერთი. გვახსოვდეს, რომ ზუსტად ჩვენნაირი არ არსებობს, არ ყოფილა და არც იქნება. სწორედ ამიტომ ღრმად მწამს, რომ იმქვეყნად წასულების ხსოვნის უკვდავყოფა არის ცოცხალთა უწმინდესი და უმნიშვნელოვანესი ღვთაებრივი მოვალეობა. გვფარავდეს უფლის მაღლი.

„...თვითულ ჩვენგანს ბედისწერის
აქვს საფეხური,
ის კი არ ვიცით, რა სიმაღლეს
უღვას თავდებად,
სიცოცხლე იყოს გინდ უტბესი,
გინდ უკეთური,
სადღაც იწყება და ასევე
სადღაც მთავრდება.

იმედით ვცოცხლობთ, რომ ადგილი
ჩვენი ცაშია...
ერთხელ ჩატყდება საფეხური
თუნდაც მეფური,
ყველა ჩვენგანი დღენიადაგ
იმის ცდაშია,
რაც შეიძლება მაღლა იყოს
„ის“ საფეხური.

ავტორი

ანანიაშვილი ოთარ

„...ვინც წრფელი გულით,
პატიოსნებით რაიმეს შექმნის,
იყო და არის შემოქმედი
ახალი ქვეყნის...“

(გალაკტიონი)

ოთარ ანანიაშვილი გახლდათ პარტიულ-სამეურნეო-საზოგადოებრივი სფეროების თვალსაჩინო მოღვაწეთა კოპორტის ერთ-ერთი ბრწყინვალე წარმომადგენელი, რომელმაც მთელი თავისი ცხოვრება და შესაძლებლობები უშურველად მიუძღვნა მშობლიური ხალხისა და ქვეყნის კეთილდღეობის საშვილიშვილო, ისტორიულ საქმეს.

1941 წ.

ბატონი ოთარი დაიბადა მთელი მსოფლიოსათვის დაძაბულ პერიოდში, 1915 წლის 18 ნოემბერს ქ. თბილისში, მოსამსახურეთა ოჯახში.

მისი მშობლები დავით ვასილის ძე ანანიაშვილი და ელენე კონსტანტინეს ასული თეთრადე პროფესიით პედაგოგები იყვნენ და ემსახურებოდნენ მომავალი თაობების აღზრდა-განათლების უმნიშვნელოვანეს საქმეს.

ოთარ ანანიაშვილი მცირე ასაკიდანვე გამოირჩეოდა სწავლისადმი დაუოკებელი ლტოლვით. საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ ისწავლა და დაამთავრა ელექტროტექნიკური ინსტიტუტი და დაუყოვნებლივ შეუდგა შრომით მოღვაწეობას.

კომუნისტური საზოგადოების მშენებელი ქვეყნის ხელმძღვანელობას კადრების მომზადების, შერჩევისა და განაწილების განსაკუთრებული სისტემა და პრინციპები ჰქონდა – გამოცდილ და ენერგიულ კადრებს აგზავნიდნენ იმ ობიექტებზე, სადაც ყველაზე მეტად უჭირდათ გეგმების შესრულება.

აი, ის მოკლე ჩამონათვალი, სადაც იმუშავა ოთარ ანანიაშვილმა და სადაც დატოვა წარმატების კვალი; კვალი, რომელსაც გზადგზა მაღალ შეფასებას აძლევდა ხელისუფლება, რაც ოთარისთვის

ორდენ-მედალების, სიგელებისა და მადლობების გადაცემა-დაჯილდოება-წარდგენაში გამოიხატებოდა: მინერალურ წყლებში (ჩრდ. კავკასია) სატრანსლიაციო საკონტაქტო ინჟინერი; თბილისში იგივე სტატუსით (1941 წ.); ამიერ-კავკასიის შტაბის საკონტაქტო ქსელის უფროსი; მსოფლიო ომის წლებში (1942-1945) თბილისის სამხედრო ოლქის კავშირგაბმულობის ბატალიონის უფროსის მოადგილე; რადიოქარხნის დირექტორი; „საქტყე-ტარის“ ტრესტის მმართველი; სპეციალური საპროექტო-საკონსტრუქტორო ბიუროს დირექტორი; თბილისის ხორცკომბინატის გენერალური დირექტორი.

აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ მეორე მსოფლიო ომის პერიპეტეებთან დაკავშირებით ქ. თეირანში გამართულ (1943 წ.) დიდ სახელმწიფოთა ლიდერების კონფერენციაზე, საბჭოთა კავშირის დელეგაციის შემადგენლობაში იყო ოთარ დავითის ძე ანანიაშვილიც.

ბატონი ოთარის მეუღლე გახლდათ ქალბატონი ანა ლევანის ასული ბათიაშვილი. მათ აღზარდეს ორი შვილი – ვაჟა (დაბ. 1939) და მერაბი (დაბ. 1946).

წინა პლანზე: ოთარი და ანა (მეუღლე).
უკან - ანას ძმა კოლია ბათიაშვილი,
რომელიც ითვლება მეორე მსოფლიო
ომში დაკარგულად.

ვაჟა ჯერ მუშაობდა ქ. მოსკოვში მენდელეევის სახ. ინსტიტუტში, ხოლო შემდეგ ქ. თბილისში მეცნიერებათა აკადემიაში. იყო აკადემიკოსი.

ვაჟამ მეუღლესთან (თამილა სუმბაძე) ერთად ქვეყანას აღუზარდა ორი შვილი ოთარი და ნინო. ვაჟას ჰყავს შვილიშვილი სანდრო ანანიაშვილი. ვაჟა ანანიაშვილი გარდაიცვალა 1998 წ. ივლისში.

ოთარ ანანიაშვილის მეორე ვაჟმა მერაბმა ჯერ დაამთავრა სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტი (ტექნოლოგიური ფაკულტეტი), ხოლო შემდეგ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი. გახლავთ სამხედრო პოლკოვნიკი (თადარიგის). მონაწილეა საომარი მოქმედებებისა აფხაზეთსა და სამჩაბლოში. ამჟამად პენსიონერი. ლალი ზურა-

ბის ასულ მუშლაძესთან ერთად შექმნილ ოჯახში აღიზარდა სამი შვილი: მამუკა, მათა და ნატალია. ჰყავს შვილიშვილები – ანა ანანი-აშვილი, დავით და ბარბარე გელაშვილები; ასევე შვილთაშვილები – გიორგი და ნიკოლოზ ფეიქრიშვილები.

აქვე გვინდა გავისხენოთ ოთარ ანანიაშვილის მეუღლის ანას ძმა კოლია ბათიაშვილი (დამთავრებული ჰქონდა თბილისის სამხატვრო აკადემია), რომელიც იბრძოდა მეორე მსოფლიო ომის ფრონტებზე. სამწუხაროდ, იგი ვერ დაბრუნდა სახლში. ითვლება ომში დაკარგულად.

ამ პატარა ბიოგრაფიული წერილის მთავარი პერსონა ოთარ დავითის ძე ანანიაშვილი გარდაიცვალა 2002 წლის ნოემბერში. დაკრძალულია თბილისში, ვაკის სასაფლაოზე.

ნათელში იყოს დიდებული ქართველი ვაჟკაცის სული.

**„...ადგილი, სადაც უცხოვრია დიდ ადამიანს,
წმინდაა მარად...“**

(იოჰან გოეთე)

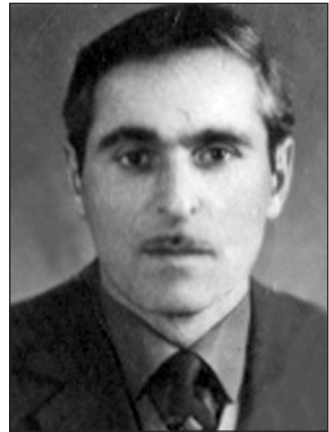
ბოჭორაძე ვალერიანი

**„...ადამიანი ფასდება უპირველეს ყოვლისა
არა იმით, თუ რამდენ წელს იცოცხლა,
არამედ იმით, თუ რამდენი გააკეთა...“**

ამ სულისკვეთებით და შეგონებით იცოცხლა და იშრომა ბატონმა ვალერიან ბოჭორაძემ, რითაც თავი დაამახსოვრა არა მხოლოდ ახლობლებს, არამედ ფართო საზოგადოებას. მასზე ამბობდნენ: „...ქვეყანას ასაშენებლად მოეველინაო...“

ბატონი ვალერიანი დაიბადა ქ. გორში 1927 წლის 4 აპრილს მშრომელთა ოჯახში. მამა – შალვა ბოჭორაძე; დედა – ელენე ქებაძე. ვალერიანის გარდა შესმატებილებულ ოჯახში აღიზარდნენ მისი და თინათინი და ძმა გაიოზი.

საინტერესოა აღინიშნოს, რომ ვალერიანი ბავშვობის ასაკიდანვე გამოირჩეოდა მუდმივად რაღაცის კეთებით, ყველაფრისადმი დიდ ინტერესს იჩენდა და თავისებურ დასკვნებს აკეთებდა.

მას, როგორც იტყვიან ხოლმე „ჩვეულებრივი ბავშვობა ჰქონდა“, თუმცა, უნდა აღინიშნოს მისი მაღალი დონის მოთხოვნილება უკეთესის ძიებასა და კეთებაში და ეს მნიშვნელოვანი შტრისი არ დაუტოვებიათ ყურადღების გარეშე არც მშობლებს და არც აღმზრდელ-პედაგოგებს.

ვალერიან ბოჭორაძემ დაამთავრა გორის №5 საშუალო სკოლა და შეუდგა თავისი სანუკვარი ოცნების აღსრულებას – ჩამოყალიბებულიყო პროფესიონალ მშენებელ-ინჟინრად. ამ მიზნით მან სწავლა განაგრძო საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში. სტუდენტურ უძილო დამეგობრებაში, სწავლა-შრომა-განცდებებში მაღლე გაირბინა წლებმა და ვალერიანი, უმაღლესი განათლების დიპლომით ხელდამშვენებული დაუბრუნდა მშობლიურ ქალაქს – ამჯერად უკვე შრომითი ბიოგრაფიის ჩამოსაყალიბებლად, მშენებელი ინჟინრის კვალიფიკაციით.

ვალერიან ბოჭორაძე თითქმის 50 წლის განმავლობაში მუშაობდა მშენებელ-ინჟინრად სხვადასხვა ობიექტებზე, ტრესტებში, ორგანიზაციებში, მათ შორის საკმაოდ სახელმოსხვეჭილ, გორში ბაზირებულ №3 სამშენებლო ტრესტში.

ქ. გორში და გორის რაიონში მრავალ ობიექტს და კომპლექსს გაჰკრავს ბატონი ვალერიანის შრომისა და ზრუნვის ელფერი.

შრომაში ჩაფლულმა კაცმა 39 წლის ასაკში გადაწყვიტა შეექმნა საკუთარი ოჯახი და თავისი მომავალი ცხოვრების თანამგზავრად შეარჩია იზოლდა სტეფანეს ასული კობაძე.

ოჯახს შეეძინა ოთხი შვილი – გაიოზი, სოფიო, ზურაბი, ელენე. შეხმატკბილებული ოჯახის სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ არ დაზოგეს ენერგია და მონდომება, რომ შვილებს მიედოთ უმაღლესი განათლება.

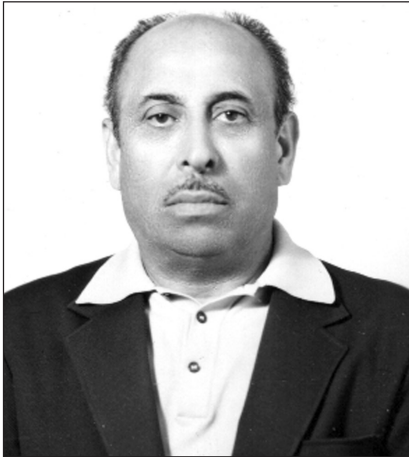
ბატონ ვალერიანს და ქალბატონ იზოლდას ჰყავთ ხუთი შვილიშვილი.

ბატონი ვალერიან ბოჭორაძე გარდაიცვალა 94 წლის ასაკში 2021 წლის 5 ივნისს.

ნათელში იყოს მისი სული.

**„...ყველაზე რთული პროფესია არის კაცობა...“
(ხოსე მარტი პერესი)**

გურგენიკე სტეფანე

სტეფანე (1985 წ.).

სტეფანე ისაკის ძე გურგენიკე დაიბადა მცხეთის რაიონის სოფ. მუხრანში ადგილობრივი შექმნილი გლეხის ოჯახში 1919 წლის 21 აგვისტოს.

მამა, ისაკი განათლებულ პიროვნებად ითვლებოდა – ფლობდა რამდენიმე ენას; ჰქონდა სავაჭრო ობიექტები; მის რჩევა-დარიგებებს დიდ პატივს სცემდნენ სოფლის მკვიდრნი.

დედა, ქალბატონი მარიაში გახლდათ ქ. გორიდან; მათი ოჯახი ცხოვრობდა გორის ე.წ. ციხის უბანში.

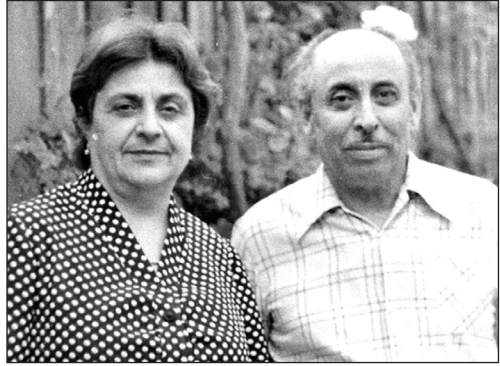
ბატონ ისაკს და ქალბატონ მარიამს შეეძინათ სამი ვაჟი – პავლე, სტეფანე და იოსებო.

მოხდა ისე, რომ პავლე და სტეფანე აღიზარდნენ ქ. გორში მცხოვრებ უშივილო დეიდასთან, ქალბატონ ოლღასთან.

სტეფანემ, სკოლის დამთავრების შემდეგ, უმაღლესი განათლების მისაღებად მიაკითხა ქ. თბილისში თეატრალურ ინსტიტუტს და წარმატებულად ჩაბარებული მისაღები გამოცდების შემდეგ მოხვდა აკაკი ხორავას კლასში. თუმცა, მან ერთი წლის შემდეგ, ახლობელ-ნათესავების დაუინებელი მოთხოვნის შედეგად, მიატოვა თეატრალური ინსტიტუტი და სწავლა განაგრძო სამედიცინო ინსტიტუტის სტომატოლოგიურ ფაკულტეტზე. წლების განმავლობაში იგი ჩამოყალიბდა მაღალი დონის პროფესიონალად და მრავალ ადამიანს შეუმსუბუქა ყოფა. იგი მოღვაწეობდა კასპისა და გორის რაიონულ პოლიკლინიკებში, ხოლო ქ. გორის საქალაქო სტომატოლოგიური პოლიკლინიკის ამოქმედების (1964) შემდეგ სიცოცხლის ბოლომდე ხელმძღვანელობდა ორთოპედიულ განყოფილებას.

ბატონმა სტეფანემ ოჯახი შექმნა ქ. ხაშურიდან გორში სწავლის გასაგრძელებლად ჩამოსულ როზა ქურდაძესთან ერთად (როზა ქურდაძე მუშაობდა გორის №8 საშუალო სკოლაში ქიმიის მასწავლებლად; იგი წლების განმავლობაში ხელმძღვანელობდა ქიმიის სექ-

ციას ქ. გორის განათლების განყოფილებაში. ქალბატონ როზას მიღებული აქვს განათლების წარჩინებული მუშაკის წოდება და მრავალი მედალი, მადლობა, თუ პრემია; იყო პერსონალური პენსიონერი). მათ შეეძინათ და აღზარდეს ოთხი ერთმანეთზე უკეთესი შვილი: **მზია გურგენიძე** (წლების განმავლობაში მუშაობდა კომპაკშირისა და პარტიის მაღალ საპასუხისმგებ-

როზა ქურდაძე და სტეფანე გურგენიძე (1975 წ.).

ლო თანამდებობებზე. რამდენიმე მოწვევის დეპუტატი იყო ასევე კულტურის სამსახურის ხელმძღვანელი. ღირსების ორდენის კავალერი; წარჩინებული და ავტორიტეტული პიროვნება. საქმიანობით და ცხოვრების წესით გამორჩეული), **მანანა გურგენიძე** (ექიმ-გინეკოლოგი; სამედიცინო წრეებში და უამრავ პაციენტთა შორის ფრიად ავტორიტეტული და მაღალი ნდობით აღჭურვილი პიროვნება. იგი 30 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში იდგა ხალხის სამსახურში და ერთგულად ემსახურა დედებისა და ბავშვების ჯანმრთელობის საქმეს. გარდაიცვალა 2015 წ.), **გიორგი გურგენიძე** (სტომატოლოგი; მისი მეუღლე ქალბატონი ოლენა გახლავთ ქ. გორის დედათა და ბავშვთა ცენტრის „იანანას“ თერაპევტი და საქველმოქმედო ფონდ „კარტასის“ ხელმძღვანელი. ჰყავთ ორი ვაჟი – დავითი (კომპიუტერის საუკეთესო სპეციალისტი და ირაკლი (ფინანსისტი)) და უმცროსი ვაჟი **ზურაბ გურგენიძე** (მედიცინის მეც. დოქტორი; ავტორიტეტული ექიმი-უროლოგი; მისი მეუღლე ოლიკო ჯვარიძე სამედიცინო ცენტრ „გორმედის“ ექიმია. ზურაბს და ოლიკოს ჰყავთ სამი შვილი: თამარი (ექიმი), გიორგი (ექიმი) და სტეფანე (სტუდენტი). თამარს ჰყავს ორი ქალიშვილი, გიორგის ერთი ვაჟი.

ბატონი სტეფანე გურგენიძის მონაგარი ღირსეულად აგრძელებს ცხოვრებას და შრომით მოღვაწეობას, როგორც ქ. გორში, ისე დედაქალაქ თბილისში.

ბატონ სტეფანეს ძმამ პავლე გურგენიძემ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მიიღო იურიდიული განათლება და ათეული წლების განმავლობაში იმსახურა იურისპრუდენციის სფეროში –

ოჯახურ გარემოში.

იგი იყო გორში წარმატებული მოღვაწე, რომელმაც თავისი შესაძლებლობები სრულად გამოავლინა როგორც პროკურორმა, ისე მოსამართლემ და ადვოკატმაც (სიცოცხლის ბოლო წლებში). პავლეს ქალიშვილები: ლეიზამ (ექიმი გინეკოლოგი) და ნანული (მუსიკოსი) ერთგულად და მდალად პროფესიონალურ

ღონეზე მსახურებით გაითქვეს სახელი და მოიპოვეს ავტორიტეტი ფართო საზოგადოებრივ წრეებში.

ბატონი პავლე ამყოფდა ხუთი შვილიშვილით.

სტეფანე გურგენიძის მეორე ძმას იოსებს უფრო რთული გზის გავლა ხვდა წილად. მეორე მსოფლიო ომიდან დაბრუნების შემდეგ დაამთავრა შსს-ს სპეციალური სკოლა, რის შემდეგაც ქ. გორში იმუშავა ათეული წლების განმავლობაში სხვადასხვა საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე. მას ჰყავს ოთხი შვილი: მარიამი (პედაგოგი), თამარი (პედაგოგი), ქეთევანი (ინფექციონისტი) და ნინო (გინეკოლოგი).

ბატონი იოსები შვიდი შვილიშვილის პაპა იყო.

და ბოლოს, როგორ ახასიათებენ სტეფანე გურგენიძეს მისი ახლობელ-ნათესავები, ყოფილი კოლეგები, შვილიშვილები და მადლიერი მისი ყოფილი პაციენტები.

„ბატონი სტეფანე იყო: მტკიცე ხასიათის, შეუვალი, პრინციპული, მდალი პასუხისმგებლობის მქონე, მომთხოვნი როგორც საკუთარი თავის ისე სხვების მიმართ, ობიექტური, უღალატო, ერთგული, გაჭირვებულთათვის მხარში ამომდგომი, თავისი საქმის უბადლო ოსტატი,

1956 წ. მარცხნიდან: ალექსანდრე ბიძინაშვილი, ეთერ ნადირაძე და სტეფანე გურგენიძე.

სტუმართმოყვარე და კომუნიკაბელური, ყველასადმი კეთილგანწყობილი, სასურველი სტუმარი და...

ასეთი ადამიანები იშვიათად იბადებიან...”

სტეფანე გურგენიძე უეცრად გარდაიცვალა სამსახურისკენ მიმავალ გზაზე 1989 წლის 27 მარტს.

დაკრძალულია ქ. გორის კვერნაქის სასაფლაოზე. ნათელში იყოს მისი სული.

„...წახველ იმქვეყნად სასახელო ქართველთა სწორი, გვეამაყები – არ გივიწყებს ქალაქი გორი...“

ვანიშვილი ვახტანგი

„...მაღალ მწვერვალს უფრო ეცემა ელვა და მეხი...“

(მიქელანჯელო)

დიახ, ვახტანგ ვანიშვილი ჭეშმარიტად ჰგავდა მაღალ მწვერვალს თავისი ვაჟკაცობით, ადამიანებთან ურთიერთობით და ცხოვრების წესით. იგი დაიბადა 1931 წლის 20 ივლისს გორის რაიონის სოფელ ატენში (ე.წ. „ზაოდის“ უბანში).

ვასილ და ბარბარე ვანიშვილების ოჯახში ვახტანგის გარდა აღიზარდა კიდევ ერთი ვაჟი და ორი ქალიშვილი.

ვახტანგი იზრდებოდა ატენის ულამაზეს ხეობაში და იქვე ღრმად ირწმუნა ის, რომ მშობლიურ კუთხეზე უფრო ღამაზს და ძვირფასს ვერსად ნახავს კაცი. მდინარე ტანა მისთვის იყო ყველაზე იდუმალად მოდუღუნე და ყველა მდინარეზე წმინდა.

დაამთავრა საშუალო სკოლა მშობლიურ სოფელში და უმაღლესი განათლების მისაღებად ეწვია თბილისს. მიიღო მშენებელი ინჟინრის კვალიფიკაცია, დაბრუნდა გორში და შეუდგა თავისი შრომითი ბიოგრაფიის გამოძერწვას. მრავალი წელი იმუშავა სხვადასხვა სამშენებლო ორგანიზაციებში და სტრუქტურებში. მათ შორის ცხინვალის რეგიონშიც. მისი ხელმძღვანელობით გორში

და გორის რაიონში აშენდა მრავალი ობიექტი, აღსდგა მიწისძვრით დაზიანებული სახლები.

ბატონმა ვახტანგმა მალე მოიპოვა პოპულარობა როგორც კოლეგებში, ისე საზოგადოების ფართო წრეებში.

წარმატებული შრომისათვის ბატონ ვახტანგს მიღებული ჰქონდა მრავალი ჯილდო, მათ შორის ე.წ. „სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულის“ სიგელები.

ახლობელი ადამიანები ბატონ ვახტანგს ახასიათებენ როგორც მისაბაძი ბუნებისა და კეთილი ურთიერ-

თობების მქონე პიროვნებას.

სადაც კი უმუშავია, ყველგან გამოირჩეოდა საქმისა და ადამიანებისადმი ერთგულებით, მაღალი პასუხისმგებლობით და ყველასთან თბილი ურთიერთობებით. როგორც იტყვიან – „შრომაში არ ჰყავდა ბადალი“.

აღსანიშნავია ის გარემოებაც, რომ ძალიან უყვარდა თეატრი და კინო. შესაძლებლობას არ უშვებდა ხელიდან, რათა ენახა ყოველი ახალი სპექტაკლი თუ ფილმი.

ძალიან უყვარდა ჭადრაკიც და საკმოდ ძლიერადაც თამაშობდა ისე, რომ ტიტულოვან მოჭადრაკეებსაც უჭირდათ მის წინააღმდეგ თამაში.

ვახტანგ ვანიშვილის ახალაგზრდობის ისტორიიდან დღესაც სიამაყით იხსენებენ ერთ ეპიზოდს. კერძოდ იმას, თუ როგორ გაიტაცა აღიღებულმა მდინარე ტანამ გოგონა და როგორ დროულად გადახტა წყალში ვახტანგი და გადაარჩინა თანასოფლელი უბედურებას.

ვახტანგ ვანიშვილმა სამშობლოს დაუტოვა ორი შვილი და სამი შვილიშვილი. დავაწმომოსილი ინჟინერ-მშენებელი, საუკეთესო მოქალაქე, სანიმუშო მეუღლე, მამა და საყვარელი პაპა გარდაიცვალა 1994 წლის 11 აგვისტოს 63 წლის ასაკში, დაუტოვა რა მოუშუშებელი ჭრილობა მეუღლესა და მონაგარს; მის გენს არ უწერია გადაშენება. ნაფუძარზე იზრდება მისი მოსახელე პატარა ვახტანგი, რომელმაც მიმდინარე წლის ადრიან გაზაფხულზე იებით მოფინა ძვირფასი წინაპრის საფლავი.

**„...აქაც კარგი კაცი იყო,
იქ ნათელი დაადგეს...“ (მესტვირე)**

თავზარაშვილები ზურაბი და ღავითი

**ვერ გამოვხატავთ სიტყვით სხვაგვარით...
იმსახურებენ უკვდავ დიდებას,
მამულიშვილნი მათი სადარნი,
დღეს საქართველოს უხვად სჭირდება.**

ზურაბი (1910-1961).

გასული, XX საუკუნის შუა-ათწლეულებში გვარი თავზარაშვილი ყველა გორელს, რომ იტყვიან – „პირზე ეკერა (ეხატა)“ და ეს გარემოება განპირობებული იყო თავზარაშვილთა ბრწყინვალე წარმომადგენლის (თამარი, ზურაბი, კოტე (კოწო), ღავითი) თავგამოდებული შრომის, ბრძოლის და ნაყოფიერი შემოქმედებითი მოღვაწეობის წყალობით.

აღნიშნული სახელების მატარებლები ქვეყანას მოეწოდებინათ ილიკო ანტონის ძე თავზარაშვილისა და ელისაბედ აბდუშელიშვილის მოსიყვარულე ოჯახში.

საქართველოს მრავალსაუკუნოვან ისტორიაში მეოცე საუკუნის პირველი ნახევარი ერთ-ერთი უმძიმესი იყო, როგორც ეკონომიკური და პოლიტიკური თვალსაზრისით, ისე ომებისა და აჯანყებებისა თუ ამბოხებების სიმრავლით გამოწვეული პრობლემებით. ძნელი იყო ცხოვრება, მაგრამ ბატონ ილიკოსა და ქალბატონ ელისაბედის სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ მათ წარმოუდგენლად დიდი ძალისხმევით წყალობით გართვეს თავი სიმწველეს და სამშობლოს აღზარდეს ოთხი ერთიმეორეზე უკეთესი მამულიშვილი, რომლებმაც თავიანთი წონადი წვლილი შეიტანეს მშობლიური კუთხისა და ქვეყნის აღორძინების საშვილიშვილო საქმეში.

ილიკოსა და ელისაბედის უფროსი შვილი თამარი გახლდათ პროფესიით ექიმი და მთელი თავისი სიცოცხლის განმავლობაში,

დროისა და ჯანმრთელობის დაუზოგავად, ემსახურა მშობლიურ ხალხს. ქალბატონი თამარი მოღვაწეობდა თბილისში კლინიკის მთავარი ექიმის მოადგილედ. მას ჰყავდა მეუღლე დავით კერესელიძე (პროფესორი პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში). მათი შვილი ოთარი (მუშაობდა სამშენებლო ინდუსტრიის სფეროში. ფლობდა სამეცნიერო ხარისხს და ეკავა დოცენტის თანამდებობა პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში). სხვათა შორის, ოთარ კერესელიძე მონაწილეობდა ქ. გორში, ე.წ. „ახალი ხიდის“ (მდ. მტკვარზე) მშენებლობაში.

ილიკოსა და ელისაბედის შვილი კოტე (კოწო) თავზარაშვილი იბრძოდა ფაშისტების წინააღმდეგ. ფრონტიდან აღარ დაბრუნებულა და არაფერია ცნობილი მისი შემდგომი ყოფის შესახებ.

ზურაბ ილიას ძე თავზარაშვილი დაიბადა 1910 წელს. გაიარა იმდროისთვის არსებული (ზოგ შემთხვევაში – სავალდებულო) საგანმანათლებლო საფეხურები და მტკიცედ ჩადგა ხალხის სამსახურში.

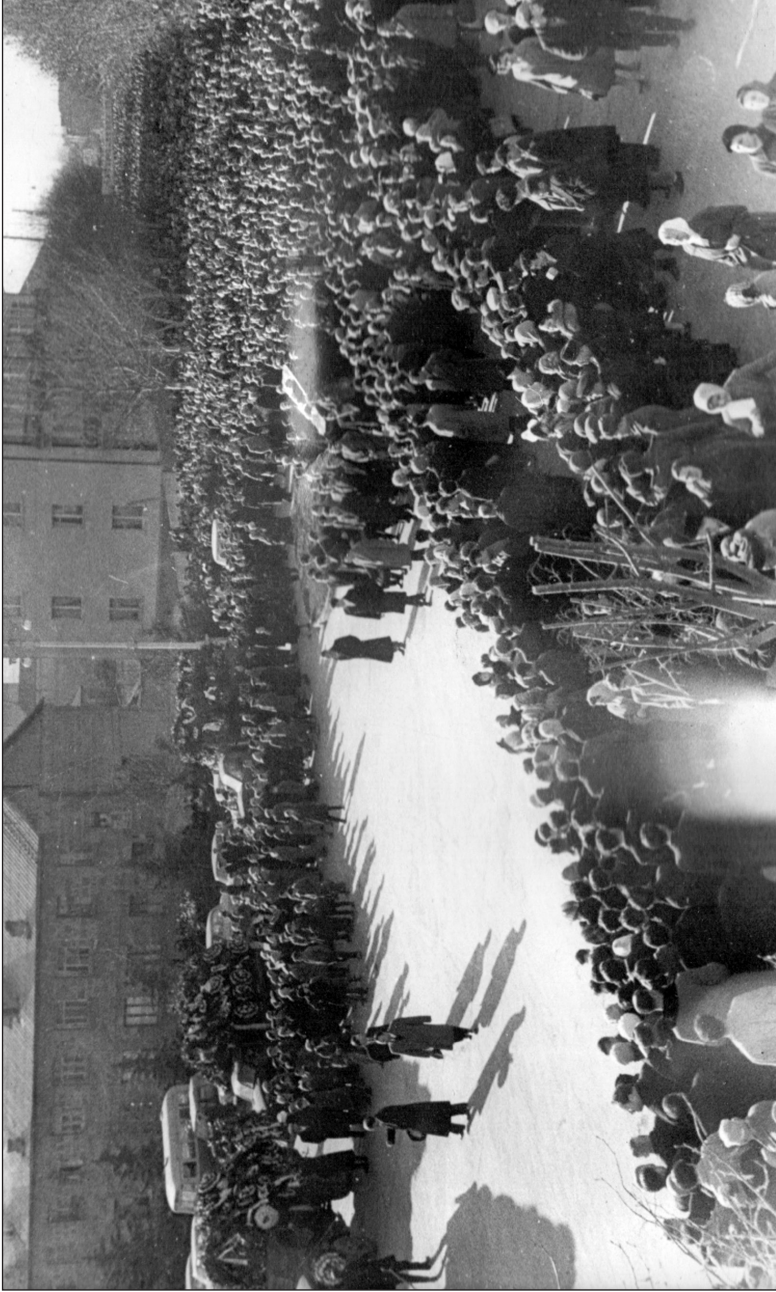
ბატონი ზურაბი დაბადებული იყო სახელმწიფო მოღვაწედ. მას, როგორც იტყვიან ხოლმე – ყველაფერი შეეძლო და აკი შესძლო კიდევ.

საოცარი აქტიურობისა და ორგანიზატორული ნიჭის წყალობით, იგი მალე მოექცა რესპუბლიკის პარტიულ-სამეურნეო ხელმძღვანელების ყურადღების არეალში. ათეული წლების განმავლობაში იკავებდა მაღალ თანამდებობებს და ერთგულად და დაუღალავად იღწვოდა ქვეყნისა და ხალხის საკეთილდღეოდ.

ბატონი ზურაბი, პარტიის გორის რაიონული კომიტეტის მდივნობიდან გადაიყვანეს პარტიის გორის საქალაქო კომიტეტის პირველ მდივნად, სადაც მალევე გამოამჟღავნა ხელმძღვანელობის უნიკალური ორგანიზატორული ნიჭი და მიაღწია მრავალ წარმატებას. სულ მოკლე პერიოდში ბატონი ზურაბი წარმოჩინდა ქალაქზე და ხალხზე განსაკუთრებულად მზრუნველ ადამიანად. ყველა გორელი მას მოიხსენიებდა ხაზგასმული პატივისცემითა და სიყვარულით (იხ. ფოტო. დასაფლავების ცერემონიალზე. ასეთი ხალხმრავლობა გორს არ ახსოვს).

ზურაბ თავზარაშვილმა თავისი ცხოვრება სიყვარულით დაუკავშირა ქალბატონ კლემოპატრა იაღამიდის, რომელიც ათეული წლების განმავლობაში მუშაობდა საბავშვო ბაგა-ბაღების სფეროში, ეკავა ჯერ გამგის (ცნობილი ე.წ. „კლემოს ბაღი“) თანამდებობა, შემდეგ კი მეთოდისტის. ქალბატონი კლემოპატრა გარდაიცვალა 1993 წელს.

ზურაბმა და კლემოპატრამ აღზარდეს ორი შვილი: ნოდარი

ზურაბ თაგზარაშვილის დაკრძალვის პროცესია. ასე მოაცილებენ მადლიერი ადამიანები ჭკეშმარიტ მამულიშვილებს სამუდამო განსასვენებლისკენ (1961 წ.).

(მუშაობდა სხვადასხვა თანამდებობაზე, ბოლოს კი „მშენებანკის“ მმართველის მოადგილედ. ჰყავს მეუღლე ნანა თავყელიშვილი, წლების განმავლობაში დაწყებითი სწავლების პედაგოგი №3 სკოლაში. მათ შეეძინათ სამი შვილი – თამუნა, მაკა და ქეთევანი. ნოდარი ტრაგიკულად დაიღუპა 1989 წელს, 52 წლის ასაკში) და მანანა, რომელმაც ოჯახი შექმნა კახი ხერხეულიძესთან (საქ. სახალხო არტისტის შალვა ხერხეულიძის ვაჟი, რომელიც დღეისთვის აღარ არის ცოცხალთა რიგებში) ერთად. მანანას და კახის ჰყავთ ვაჟიშვილი ზურა, რომელიც აგრძელებს ხერხეულიძეების გვარს. საჭიროა აღინიშნოს, რომ ზურას მეზობლები, მეგობრები თუ კოლეგები აღფრთოვანებულები არიან ზურას მეუღლისა (ნინო) და შვილის (ელენე) მართლაც რომ „ზღაპრული“ სილამაზით.

ზურაბ თავზარაშვილს ხალხი იცნობდა, როგორც საოცრად მიმზიდველი გარეგნული იერისა და თბილი და უმდიდრესი შინაგანი ბუნების მატარებელ პიროვნებას. მისი პირადი ნიშან-თვისებებიდან ხაზს უსვამდნენ კიდევ იმას, რომ მას უყვარდა ტრადიციულ ქართულ სუფრასთან მეგობრების წრეში მოლხენა; გახლდათ მხიარული, მჭკვერმეცყველი და ქართული სუფრული სიმღერების საუკეთესო შემსრულებელი.

დღესაც კარგად ახსოვთ გორელებს, თუ როგორ გადაარჩინა ბატონმა ზურაბმა 1956 წლის 9 მარტს მოედანზე საპროტესტოდ შეკრებილი ხალხი (სტალინის პიროვნების დასაცავად) სამხედრო ნაწილებისაგან დარბევას, როგორც ეს რუსმა შეიარაღებულმა ჯარისკაცებმა ჩაიდინეს საქართველოს დედაქალაქში.

ზურაბის კაბინეტში მისულა გორში განლაგებული სამხედრო ნაწილის კომენდანტი და მოახსენა მომიტინგეთა დარბევის გადაწყვეტილების შესახებ. ზურაბს კარი ჩაუკეტია და მთელი დღე-ღამის განმავლობაში გარეთ აღარ გაუშვია ე.წ. სტუმარი; უთქვამს – „...ჯერ მე მომკალით და მერე თქვენ იცითო“. მომიტინგეები გადარჩნენ, მაგრამ როგორც შემდგომმა პერიოდმა აჩვენა, ბატონმა ზურაბმა დიდად განიცადა მომხდარი, მიიღო სულიერი ტრავმა, რამაც გამოიწვია მისი გულით დაავადება.

სამწუხაროდ, ზურაბ თავზარაშვილი გარდაიცვალა 50 წლის ასაკში და დიდი ტკივილი დატოვა მადლიერი ადამიანების გულებში.

მას და მის სასიკეთო საქმეებს არასოდეს დაივიწყებს ქ. გორი, მისი მშობლიური ქალაქი.

ზურაბ თავზარაშვილს ჰყავდა უმცროსი ძმა, სახელად დავითი. მას მთელი გორი სიყვარულით მოიხსენიებდა, როგორც „დავით

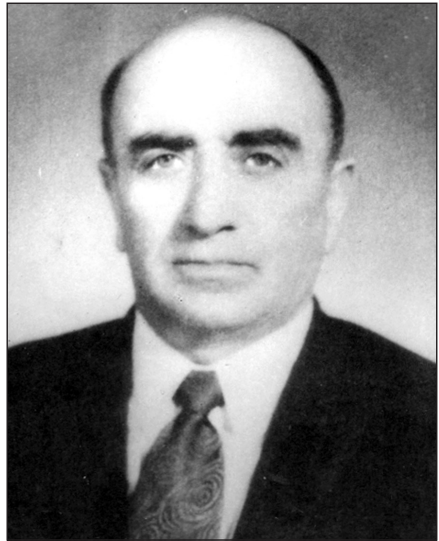
ილიხს“ (წინამდებარე ტექსტის ავტორს ჰქონდა ბედნიერება, ცნობილ პარტიულ-სამეურნეო მუშაკის ლევან ხარატიშვილის ოჯახში, ქართულ ტრადიციულ სუფრასთან შეხვედროდა მას. არ დამავიწყდება მისი სიტყვები – „...კარგად მღერი, მაგრამ ჩემს ძმაზე უკეთესად ვერაო...“).

დავით თავზარაშვილი (დავით „ილიხი“) დაიბადა 1918 წელს. უმაღლესი განათლება მიიღო საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში (აღრე ერქვა „ინდუსტრიული“), რომლის დამთავრებისთანავე წავიდა სამშობლოს დასაცავად ფაშისტების შემოსევისგან (1941-1945 წ.წ.). ფრონტზე იგი ხელმძღვანელობდა საარტილერიო შენართს. ცხარე ბრძოლებში დაიჭრა და დააბრუნეს საყვარელ გორში.

ბატონი დავითი სულ მალე იქნა აღიარებული წარმატებულ პარტიულ-სამეურნეო მუშაკად. მთელმა მისმა ცხოვრებამ თავგამოდებულ შრომაში გაიარა – საღაც კი სიძნელეები წარმოიქმნებოდა, იქ ავზავნიდნენ სამუშაოდ: თბილისის შოკოლადის ქარხანა; გორის აღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილე; კომუნალური განყოფილების უფროსი; დავით „ილიხის“ თაოსნობით გორში გაიხსნა საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ფილიალი, იყო მისი პირველი დეკანი. იყო გორის რაიონის მთავარი არქიტექტორი და ა.შ.

ბატონი დავითი გამოირჩეოდა შრომისმოყვარეობით, მაღალი დონის განათლებით, კომუნიკაბელურობით, ერთგულებითა და იუმორნარევი ურთიერთობებით ოფიციალურ კაბინეტებში თუ ქართულ სუფრასთან მეგობრების წრეში, დავით „ილიხს“ მიიჩნევდნენ გორის ერთ-ერთ მასპინძლად. ეს დიდი შეფასება გახლდათ, რაც აქტიური შრომითა და ხალხის მხრიდან სიყვარულით ყალობდებოდა.

დავით თავზარაშვილი გარდაიცვალა 1995 წელს. მისი მეუღლე ქეთევან კიკნაძე წლების განმავლობაში იყო №3 აფთიაქის მმართველი.

დავითი (1918-1995).

ველი. ქალბატონი ქეთევანი გარდაიცვალა 2006 წელს.

დავითს და ქეთევანს ჰყავთ სამი შვილი: მარინე (ექიმი), ილია (ექიმი) და კოტე (მშენებელ-ინჟინერი). ილია გახლავთ მედიცინის აკადემიური დოქტორი. იგი მონაწილეა 2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომის. დაჯილდოებულია ღირსების ორდენით. მიღებული აქვს პრეზიდენტის მადლობა.

დავით „ილიის“ ვაჟიშვილი კოტე ცხოვრობს და მოღვაწეობს ქ. გორში. ამ სტრიქონების წერისას იგი არის ქალაქის მერი და საკმაოდ წარმატებულიც. იგი ღირსეულად აგრძელებს მამის (და ზოგადად თავზარაშვილების) ტრადიციებს და მშობლიური ქალაქისა და მოსახლეობის კეთილდღეობისთვის შრომაში ხედავს თავის უპირველეს მოვალეობას.

ამონარიდი გახეთ „გორის მოამბიდან“ (2021 წლის 19-25 აპრილი): „...ქალაქის ინფრასტრუქტურის კუთხით (ახალი ობიექტები, ფასადები, ქუჩები, ტროტუარები, სკვერები, გაზონები, დასუფთავება, განათება, წყალმომარაგება, ტრანსპორტი და სხვა) ბოლო 2-3 წელიწადში იმდენი რამ გაკეთდა და მოწესრიგდა, რომ ამდენი ალბათ არ გაკეთებულა ოცდაათი წლის განმავლობაში...“ ამ ყველაფერს კი სათავეში უდგას ქალაქ გორის მერი, კოტე თავზარაშვილი და „მისი“ შრომისმოყვარე გუნდი.

ბატონ კოტეს ოჯახში იზრდება სამი შვილი – მარიამი, ნინო და გიორგი. იგი პაპაა ხუთი შვილიშვილის.

დაბოლოს, მწუხარებით უნდა აღინიშნოს, რომ გორს აღარ ჰყავს თავზარაშვილების გვარის ოთხი ღირსეული შვილი – თამარი, ზურაბი, კოწო და დავითი. სამუდამო სასუფეველში დაიკავეს ადგილი თავისი ძვირფასი მშობლებების (ილიკო, ელისაბედი) არეალში.

ნათელში ყოფილიყოს მათი სულები. იმედია, ღირსეული მონაგარი არ გაახარებს მათ საფლავებზე სარეველას. ამინ!

**„...სჯობს სახელისა მოხევეჭა
ყოველსა მოსახევეჭელსა...“
(რუსთაველი)**

თედელური კონსტანტინე

1945 წ.

კონსტანტინე ალექსანდრეს ძე თედელური დაიბადა გორის რაიონის სოფ. გორიჯვარში, გლეხის ოჯახში 1918 წლის 15 მარტს. მამა გამოცდილი სამეურნეო მუშაკი გახლდათ, ხოლო დედა, ანა ნასყიდაშვილი – დიასახლისი.

კონსტანტინესთან ერთად ოჯახში აღიზარდნ მისი და თამარი და ძმა ოთარი, რომელიც იყო საკონსერვო ქარხნის მუშა, ხოლო თამარი მუშაობდა ელექტროფიკაციის სისტემაში ელექტრიკოსად.

კონსტანტინე თედელური იყო ორი შვილის (გივი, ზოია) მამა. მისმა ვაჟმა გივიმ დაამთავრა საქართველოს პოლიტექნიკური

ინსტიტუტის სამთო-გეოლოგიური ფაკულტეტი და მრავალი წლის განმავლობაში მუშაობდა ჯერ როკის გვირაბის მშენებლობაზე, მერე კი თბილისის „მეტრომშენში“ გენერალური დირექტორის მოადგილედ. რაც შეეხება კონსტანტინეს ქალიშვილს, ქალბატონ ზოიას – იგი გახლავთ პროფესიით მუსიკოსი და მოღვაწეობს პედაგოგად.

კონსტანტინემ დაამთავრა გორის №1 საშუალო სკოლა, შემდეგ სწავლა გააგრძელა მოსკოვში ქიმიის სასწავლებელში, მაგრამ ოჯახურმა მდგომარეობამ არ მისცა საშუალება ბოლომდე მიეყვანა საქმე. მონღოებულმა ახალგაზრდამ თავისი ცოდნის დონე აიმაღლა ასევე ქ.

კონსტანტინე მეუღლესთან (მარიამ ერემაშვილთან).

1978 წ.

რიაზანის სარკინიგზო სასწავლებელში.

კონსტანტინე თედელურს მონაწილეობა აქვს მიღებული თითქმის ყველა იმ საომარ მოქმედებაში, რომელსაც აწარმოებდა ყოფილი საბჭოთა კავშირი: ფინეთში, პოლონეთში, გერმანიაში და ა.შ.

მიღებული აქვს საბრძოლო ორდენები, მედლები და უმაღლესი მთავარსარდალის მადლობები.

ბატონი კონსტანტინე გახლდათ ახალაგზრდული კომკავშირული ორგანიზაციის წევრი 1939 წლიდან, ხოლო კომუნისტური პარტიის წევრი 1947 წლიდან.

ახლობლები ღიმილით იხსენებენ ბატონი კონსტანტინეს შესახებ ერთ საბრძოლო ეპიზოდს – დაბომბვის შედეგად მძიმედ დაიჭრა და გონება დაკარგა. როდესაც გონს მოეგო, დაინახა, რომ უცხო ძაღლი კბილებით ჩასჭიდებოდა მის გასისხლიანებულ ფარაჯას და გაჭირვებით მიათრევდა სამედიცინო პუნქტისკენ.

ომის დამთავრების შემდეგ, ნაომარი კაცი დაუბრუნდა მშობლიურ კუთხეს და შეუდგა აქტიურ შრომით მოღვაწეობას სხვადასხვა უბანზე: მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში (ინსტრუქტორი); აგროტექნიკუმში (დექციებს კითხულობდა აგროქიმიისში); შპალსაუფენთ ქარხანაში (ცვლის უფროსი); მანქანა-ტრაქტორთა სადგურში („მტს“) გამგედ და სხვა.

როგორც კონსტანტინეს ახლობლები იხსენებენ, იგი ყოფილა თბილი ხასიათის, მაღალი პასუხისმგებლობის უნარით დაჯილდოებული, კომუნიკაბელურობით გამორჩეული, განუწყვეტლივ მოფუსფუსე და სულ რაღაცის მკეთებელი; უსაქმოდ ვერ ნახავდნენ ერთ წუთსაც. ამასთან ყოფილა დიდი იუმორის გრძნობით დაჯილდოებული. ხშირად ამბობდნენ თურმე მის შესახებ – „იშვიათი პიროვნება გახლავთო...“ კონსტანტინეს ძალიან პყვარებია ლექსების წერა. ეხერხებოდა ხატვაც, აფორმებდა მეგობრულ შარკებს, უკრავდა მანდოლინას და მღეროდა; გახლდათ საოცარი მასპინძელი. სტუმრები აღფრთოვანებულნი იყვნენ მისი ნიჭიერებით, ერთგულებით, პატიოსნებით და სამშობლოს სიყვარულის განცდით.

სამწუხაროდ ოჯახმა და საზოგადოებამ დაკარგა ასეთი კაცი.

კონსტანტინე თედელური გარდაიცვალა 1981 წლის 11 ნოემბერს. დაკრძალულია ქ. გორში. კვერნაქის სასაფლაოზე. ნათელში იყოს მისი სული.

ბატონ კონსტანტინე თედელურს ჰყავს მომგონებლები: შვილიშვილები – კონსტანტინე თედელური (არქიტექტორი), ზურაბ თედელური (იურისტი, პრობაციის სამინისტრო); მაია კახიაშვილი (ჟურნალისტიკის ფაკულტეტის სტუდენტი).

შვილთაშვილები – ალექსანდრა თედელური (2,5 წლის); ნია, გიორგი და თეოდორე თედელურები – სკოლის მოსწავლეები.

**„...მხოლოდ ის ცოცხლობს, ვინც იბრძვის –
უკვდავებისა ხიზანი,
რომლის გულსა და გონებას
უხმობს მაღალი მიზანი...“
(ვიქტორ ჰიუგო)**

ფრონტიდან გამოგზავნილი ფოტო.

კვირიკაშვილი ბიორბი, რაზმაძე ანო

მათ სამი საყვარელი შვილი აღუზარდეს საშობლოს (რუსუდანი, ეთერი, ჯემალი). პატარები იყვნენ ბავშვები, როდესაც კაცობრიობას თავს დაატყდა მეორე მსოფლიო ომი. ომით გამოწვეული სირთულეების გამო გაუჭირდათ ადამიანებს ოჯახების რჩენა, მაგრამ, როგორც იტყვიან ხოლმე – „წლებზე ფეხს იდგამდნენ...“ და ბავშვებს მზრუნველობას არ აკლებდნენ. გიორგისა და ანოს სამივე შვილმა მიიღო უმაღლესი განათლება (სხვადასხვა სპეციალობით).

ანიკო რაზმაძე.

შვილების დაკვალიანების ამოცანის სიმძიმის დიდი ნაწილი წილად ხვდა ქალბატონ ანიკო რაზმაძეს, რადგან გიორგი კვირიკაშვილი ვედარ დაუბრუნდა მშობლიურ კუთხეს – დაიღუპა მრავალ ქართველთან ერთად ისტორიისთვის კარგად ცნობილ „ქერჩის ბრძოლებში“.

გიორგი ალექსის ძე კვირიკაშვილი დაიბადა 1905 წელს ქ. გორში.

დაწყებითი განათლების მიღების შემდეგ გადაწყვიტა ოჯახს ამოსდგომოდა მხარში და მუშაობა დაიწყო ქ. გორის წყალმომარაგების სისტემაში, სადაც სულ მალე მიიქცია ყურადღება, როგორც ბე-

ჯითმა და ინიციატივიანმა პიროვნებამ.

გიორგის დედა, ქალბატონი მართა სიამოვნებით და სიამაყით ისმენდა მეზობლებისა და მეგობრების ტკბილ სიტყვებს მისი ვაჟიშვილის შესახებ.

ანო (ანიკო) რაზმაძე აქტიურად იყო ჩაბმული გორში და გორის რაიონში მიმდინარე სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაში. თავის მოქალაქეობრივ ვალს იხდიდა ქ. გორის ე.წ. „საცდელ-სამეურნეო საწარმოში“.

ქალბატონი ანიკო სიცოცხლის ბოლომდე თავს ევლებოდა ობლადაღზრდილ შვილებს და ბოლომდე გულით დაატარებდა უღროდ დაღუპული მეუღლის ხსოვნას.

ანიკო რაზმაძე გარდაიცვალა 1988 წელს. დაკრძალულია თბილისში.

ნათელში ყოფილიყოს ფრონტზე დაღუპული გიორგი კვირიკაშვილისა და ღვაწლმოსილი მშრომელისა და გამორჩეულად მზრუნველი ქალბატონ ანიკო რაზმაძის სულები. იმედია, მათი მონაგარი არასოდეს დაივიწყებს უძვირფასეს წინაპარს.

**„...თავი დაჰხროდა ბაღასს,
კენესა ისმოდა ქვისა...
დარდი ეფინა მთა-ბარს,
დარდი ჩენი და სხვისა“.**

ლაცაბიძე ნოდარი

„...რა არის ძალა დიდსულოვან ადამიანთა?..
ის, რასაც ხმალი დაჰყარს და არ დაზიანდა...“
(ანდრეას გრიფიუსი)

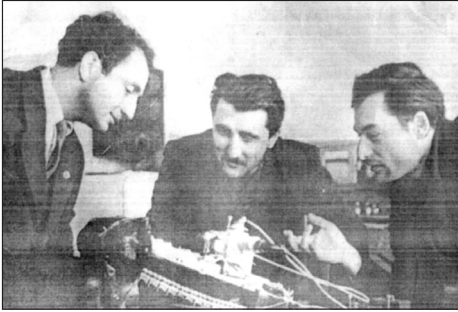
ნოდარ ალექსანდრეს ძე ლაცაბიძე განეკუთვნებოდა ტექნიკური ინტელიგენციის იმ პლეადას, რომელსაც წილად ხვდა უდიდესი და ურთულესი მისიის შესრულება, კერძოდ – მეორე მსოფლიო ომის შედეგად განადგურებული სახალხო მეურნეობის ფესზე წამოყენება და ახალი მეცნიერული და ნოვატორული პროექტებისა და ტექნოლოგიების მასშტაბური შექმნა და დანერგვა. შეიძლება ითქვას, რომ „იმ“ პლეადამ მიზანს მიაღწია. ყველა ჭარმაგ ადამიანს კარგად ახსოვს ლოზუნგი – „დავეწიოთ და გავუსწროთ მოწინავე ქვეყნებს...“ ბევრს დავეწიეთ, ბევრს გავასწართ, მაგრამ?!

ნოდარ ლაცაბიძე ხაშურელი მოსამსახურეების (ალექსანდრე ლაცაბიძე, ელენე ჩიტიაშვილი) ოჯახში დაიბადა 1932 წლის 28 აგვისტოს. მის გარდა, ალექსანდრეს ოჯახში, აღიზარდა კიდევ ქალ-ვაჟი, რომელთა ცხოვრების სასიკეთო გზებზე დაყენების ტვირთის მთელი სიმძიმე თავის თავზე იწვინა ქალბატონმა ელენემ, რამეთუ, გასული საუკუნის ოცდაათიანი წლების „ცნობილმა“ რეპრესიებმა შეიწირეს ნოდარის მამისა და ბიძის სიცოცხლე.

ნოდარი სწავლობდა ქ. ხაშურის საშუალო სკოლაში და იმავე დროულად ხშირად ეწეოდა ფიზიკურ შრომას და ეხმარებოდა უმომოდ დარჩენილ ოჯახს.

ნოდარის სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ ბრწყინვალედ გაიარა (ოქროს მედლით) სწავლა-განათლების პირველი ეტაპი და გაბედულად შეაღო იმ სამყაროს ჭიშკარი, რომელსაც იგი უნდა აეყვანა ტექნიკური პროგრესის მაღალ დონეზე და ეს „სამყარო“ გახლდათ საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტი, კერძოდ კი სამრეწველო საწარმოთა ელექტროფიკაციის დარგი (სპეციალობა). 1956 წელს დაამთავრა აღნიშნული ინსტიტუტი და წარმატების დიპლომით შედგა ნაბიჯი შრომითი კარიერის პირველ საფეხურზე, დაიწყო რა მუშაობა (ინჟინრის თა-

ნოდარი ელექტრონული მოწყობილებების ლაბორატორიაში (ცენტრში გივი იასამანოვი, მარჯვნივ ვაჟა დადიანიძე).

ნამდებობაზე) გორის კვლევით-სამეცნიერო ინსტიტუტში („ნიიაგტომატპრომი“), რომელიც ემსახურებოდა სახალხო მეურნეობის მრავალი დარგის აღჭურვას ავტომატური საკონტროლო-გამზომი ხელსაწყოებითა და ტექნოლოგიური პროცესების მართვის ავტომატიზირებული სისტემებით.

ათ წელზე მეტი იმუშავა ნოდარმა აღნიშნულ სამეცნიერო ცენტრში და თავისი ნიჭი-

ერების, მონდომებისა და კვალიფიკაციის მაღალი დონის წყალობით მიადწია მნიშვნელოვან წარმატებებს (რაციონალური წინადადებები, გამოგონებები, წარმოებაში დანერგილი სიახლეებით მოტანილი ეკონომიკური ეფექტიანობის ამაღლება, საკავშირო აღიარება, სიგელები, დიპლომები, მადლობები, პრემიები და ა.შ.), რაც ყურადღების მიღმა არ დარჩენია პარტიულ-სამეურნეო ხელმძღვანელობას და ნოდარს სთავაზობენ სხვადასხვა სამუშაოებს და თანამდებობებს.

მოკლე ჩამონათვალი: კვლევით-სამეცნიერო ინსტიტუტში („ნიიაგტომატპრომი“) ლაბორანტი, ინჟინერი, უფროსი მეცნიერ-მუშაკი, ლაბორატორიის უფროსი, განყოფილების გამგე; ქ. კრასნოდარის მხესუმშირის ზეთის ქარხანაში – ინჟინერ-ტექნოლოგი; ლექტორი (კითხულობდა ლექციებს „სამრეწველო ობიექტების ელექტროფიკაცია“) საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის გორის ფილიალში; გორის ე.წ. „ზუსტი ხელსაწყოების“ ქარხნის მთავარი ინჟინერი; საქართველოს „საქმთავარენერგოს“ გორის ფილიალის მთავარი ინჟინერი და მრ. სხვა.

ნოდარ ლაცაბიძეს გავლილი ჰქონდა სპეციალური სწავლების კურსი მოსკოვში, ელექტროფიკაციისა და ენერგეტიკის სამინისტროში, რომელიც განკუთვნილი იყო მხოლოდ წარმოების დირექტორებისა და მთავარი ინჟინრებისათვის.

ხაზგასმით და სიამაყის განცდით უნდა აღინიშნოს, რომ ნოდარ ლაცაბიძე გამოირჩეოდა განათლებულობით, პრინციპულობით და ერთგულებით... მისთვის დამახასიათებელი გახლდათ მაღალი დონის პასუხისმგებლობა ნებისმიერ საქმისადმი. სწორედ ამიტომ აფასებდნენ და კეთილად მოიხსენიებენ როგორც მის პიროვნებას, ისე მის მიერ გაკეთებულ საქმეებს.

ნოდარზე ხშირად ამბობდნენ და დღესაც მოისმენთ, რომ „სადაც კი იმუშავა, ყველგან დაიმსახურა მშრომელი კოლექტივისა და პარტიულ-სამეურნეო ხელმძღვანელების მხრიდან აღიარება, შექება და პატივისცემა.

სამწუხაროა, რომ დღეს ჩვენს შორის აღარ არის სამეცნიერო-ტექნიკური სფეროს მაღალი დონის სპეციალისტი.

ნოდარ ლაცაბიძის ოჯახი: მეუღლე ცისანა გამდლიშვილი და სამი შვილი – ორი ქალიშვილი, ტყუპები მიაა და თინათინი და ერთი ვაჟი ალექსანდრე, რომელიც დაეუფლა მამის სპეციალობას, მაგრამ მუშაობდა სამშენებლო ბიზნესის მიმართულებით. სამწუხაროდ იგი 47 წლის ასაკში გარდაიცვალა. მისმა უდროოდ გარდაცვალებამ ღრმა ჭრილობა მიაყენა ოჯახს. ნოდარის პყავს ექვსი შვილიშვილი: ორი ვაჟი – ნოდარი და ზურაბი, ოთხი ქალიშვილი – თამარი, ნატალია, მარიამი, ანა. ყველამ დაამთავრა უმაღლესი სასწავლებელი და აგრძელებენ მოღვაწეობას სპეციალობებით: თამარი ფინანსური ანალიტიკოსია, ნატალია – ექიმი, მარიამი – მხატვარ-დიზაინერი, ანა – საერთაშორისო ურთიერთობების სპეციალისტია და მუშაობს გაეროს ორგანიზაციის საქართველოს წარმომადგენლობაში. ნოდარმა და ზურამ დამთავრეს აგრარული უნივერსიტეტი სხვადასხვა სპეციალობით. ნოდარის მონაგარს გენეტიკურად გამოყვა ბაბუის ნიჭი, გონიერება, პროფესიონალიზმი და საქმისადმი თავდადებული დამოკიდებულება...

ნოდარ ალექსანდრეს ძე ლაცაბიძე გარდაიცვალა 1993 წლის 8 ნოემბერს. დაკრძალულია მშობლიურ ქ. ხაშურში.

ნათელში იყოს მისი სული.

იმედია, ნოდარის მონაგარი არ გაახარებს სარეველას მის საფლავზე.

**„...გეწამს, რომ უკვდავთა სახელს ვერ წაშლის,
ხსოვნაში ქროლვა საუკუნეთა...“**

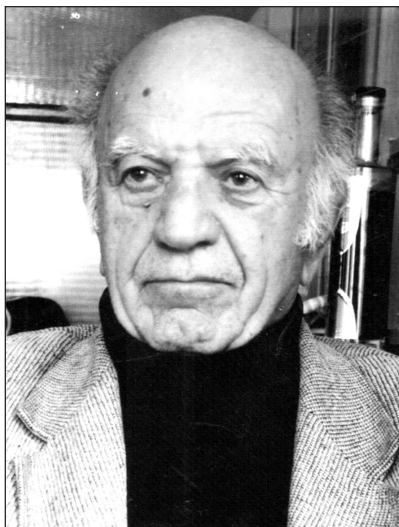
(ჯ. ბაირონი, პერიფრაზი)

ნოდარი (უკანა პლანზე) და მისი სტუმარი, პროფესორი სერგეი ტიურინი (მარცხ. პირველი) ბორჯომში (1968 წ.). ცენტრში დგას ლ. აბულაძე მარჯვენ. პირველი ვახტანგ ჭანტოტაძე.

მეყანწიშვილი უშანგი

უშანგი ზაქარიას ძე მეყანწიშვილი დაიბადა 1930 წლის 5 მაისს, ქარელის რაიონის სოფელ ბრეძაში. მამა – ზაქარია მეყანწიშვილი მშრომელი მეურნე კაცი იყო. იგი რამდენიმე წელი სოფლის საბჭოს თავმჯდომარედ და კოლმეურნეობის ხელმძღვანელად მუშაობდა. დედა – ელიკო მელაძე განათლებული და მშრომელი ქალბატონი გახლდათ. მათ გაზარდეს სამი შვილი – უშანგი, ალექსი და გრიშა მეყანწიშვილები.

უშანგი გახლდათ უფროსი ძმა, მისი მომდევნო ალქი მეყანწიშვილი პროფესიით ინჟინერი, წლების მანძილზე მუშაობდა მუხიანის და დიდი დიღომის დასახლების სახლმმართველად. იგი ოჯახით ცხოვრობს ქ. თბილისში. ამჟამად პენსიონერია. ჰყავს ორი შვილი და ოთხი შვილიშვილი.

გრიშა მეყანწიშვილი პროფესიით ეკონომისტი, წლების განმავლობაში თავისი პროფესიით მუშაობდა სხვადასხვა ორგანიზაციებში. ამჟამად პენსიონერია და აქტიურად ეწევა სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობას. ცხოვრობს ქ. ქარელში. ჰყავს შვილი და ოთხი შვილიშვილი.

უშანგიმ საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ სწავლა განაგრძო ქ. გორის პედაგოგიურ ინსტიტუტში. დამთავრებისთანავე მუშაობა დაიწყო ქარელში, პიონერთა სახლის დირექტორად, შემდგომ იყო ქარელის რაიკომის ინსტრუქტორი. წლების მანძილზე მუშაობდა რაიონული ადმსკომის თავმჯდომარის მოადგილედ, იყო რაიონული გამგებლის პირველი მოადგილე. ამავე პერიოდში, პარალელურად, აქტიურად ეწეოდა საზოგადოებრივ საქმიანობას. იყო ქარელის დემოკრატიული საზოგადოების დამფუძნებელი და მისი უცვლელი თავმჯდომარე. ამ საზოგადოების მოქმედების პერიოდში, საქართველოს უახლესი ისტორიის უმძიმეს წლებში, უამრავი მრავალშვილიანი ოჯახის დახმარება განხორციელდა, როგორც სასურსათო პრო-

დუქტით, ასევე ფინანსური კუთხითაც, რაც მრავალშვილიანი ოჯახის წევრების სწავლის საფასურის გადახდაში გამოიხატებოდა.

უშანგი მეყანწიშვილი იყო თავისი საქმიანობით რაიონში ერთ-ერთი გამორჩეული ადამიანი. მისი ყოველდღიური ცხოვრება განისაზღვრებოდა რაიონისათვის საჭირო ახალი პროექტების შექმნაში, რაც ღრმად მოხუცებულობის პერიოდშიც არ შეუწყვეტია. ამას მოწმობს მის მიერ დატოვებული მრავალი წერილი და სტატია სხვადასხვა სფეროს განვითარების შესახებ.

შვილიშვილებთან ერთად.

იგი იყო გამორჩეულად თბილი და კეთილი ადამიანი თავისი გარშემომყოფებისათვის, უყვარდა და განსაკუთრებულ მზრუნველობას იჩენდა ახალგაზრდების მიმართ. მისი ხელშეწყობით არაერთ ახალგაზრდას დაუფინანსდა სწავლის საფასური და დაადგა ცხოვრების სწორ გზას.

უშანგი მეყანწიშვილი დაოჯახდა 1968 წელს. მისი მეუღლე – ციური თოთლაძე პროფესიით ეკონომისტი იყო. იგი წლების განმავლობაში მუშაობდა საგადასახადო ინსპექციაში მთავარ ბუღალტრად.

უშანგი მეყანწიშვილს ჰყავს ორი შვილი. უფროსი ეკა მეყანწიშვილი დაბადებული 1969 წელს, ამჟამად დიასახლისია. ვაჟი – ზაქარია მეყანწიშვილი დაბადებული 1971 წელს, პროფესიით ექიმი, ამჟამად მუშაობს ქარელის ცენტრალური საავადმყოფოს მთავარ მენეჯერად. შვილის მეუღლე – თინათინ ზეინკლიშვილი პროფესიით პედაგოგია და მუშაობს ქარელის პირველ საჯარო სკოლაში ინგლისური ენის მასწავლებლად უშანგი მეყანწიშვილი გამორჩეულად თბილი და მოსიყვარულე პაპა იყო. მისი შვილიშვილები – მარიამ, თამარ და ქეთევან მეყანწიშვილები ყოველთვის დიდი სიყვარულით იხსენებენ საყვარელ პაპიკოს. მათთვის საამაყო და ძალზედ სასიამოვნოა გარშემომყოფთაგან პაპას მიმართ მაღლიერებისა და სიყვარულის გამოხმატველი ქმედებები.

უშანგი მეყანწიშვილი სიცოცხლის ბოლომდე იყო მხნედ და საღი გონებით. იავადმყოფა ბოლო თვე და გარდაიცვალა 90 წლის ასაკში, 2020 წლის იანვარს. დაკრძალულია ქარელში.

მურადაშვილი ბიორბი

„...რანდის მეგრდში რანდის
გული
ფეთქავდა, რეკლა ძლიერი
ხმებით,
ბელმა არგუნა ცხოვრება
რთული...
კლდესავით იღვა ამაყი
ნებით...“

რუსეთ-საქართველოს 2008 წლის ომში 9 აგვისტოს დაღუპულ ქართველ ვაჟკაცს ბიორბი მურადაშვილს მიმართავს მისი უახლოესი ნათესავი დაკო (დარეჯან) მურადაშვილი:

„...არც პრველი ხარ და არც უკანასკნელი, ვისზეც წერენ მონატრების, მოგონების წერილებს, მაგრამ შენ ერთგამოუთქმელი და განუმეორებელი ტკივილი დატოვე გიო...

არ გვაქვს უფლება ბუნების კანონზომიერებას შევეწინააღმდეგოთ, სიკვდილის წინაშე უძღურები ვყოფილვარ ჩვენ, მოკვდავნი...

მაგრამ არა, შენზე ვინ ამბობს მოკვდავი,

შენ ხომ უბრალოდ გარდაიცვალე...

შენ ხომ გმირი ხარ...

გმირები კი არასოდეს კვდებიან...

თავს იმით ვინუგეშებთ, რომ ვაჟკაცის სიცოცხლე სამშობლოს ეკუთვნის და ეს პატივი გარგუნა ღმერთმა... წაგიყვანა თავისთან სასუფეველში, რომ აგაცილოს ყველა ამქვეყნიურ ტკივილს, ჩაგეხუტოს და დაგტოვოს მარად ახალგაზრდა...

ისტორიის ნაწილი გახდები. ქართულ სუფრაზე შენს სადღეგრძელოს ხომ „სამშობლოსათვის თავდადებული ვაჟკაცების“ სახით იტყვიან...

გულგრილად ვერავინ გაგისხენებს... ამას მხოლოდ ცრემლიანი თვალები შეძლებენ...

შენი ამქვეყნიური ცხოვრება სულ რაღაც 25 წელს ითვლის, მაგრამ ვინ დაითვლის უშენობით გამოწვეულ სევდას...

გიო... ახლა ყველა იმ ადამიანის სახელით მე მოგწერ წერილს, ვისაც შენთვის რამე დარჩა სათქმელი... ჩვენი წერილი უჩვეულო იქნება, მას არც კონვერტში ჩავდებთ და არც მისამართს დავაწერთ... შენ ხომ მისამართი არ გაქვს... შენ ხომ სულ ჩვენთან, ჩვენს გულებში და ჩვენს მოგონებებში მარად იარსებებ... გვენატრები... გვაკლიხარ... შენს ღიმილიან სახეს ყველგან ვხედავთ... გეძებთ... გეჭირდები... როცა აქ იყავი, ჩვენს გვერდით ვერასდროს ვამჩნევდით თუ რა ძვირფასი იყავი ჩვენთვის და გვაპატიე თუ სწორად არ გუუბნებოდით როგორ გეიყვარდი, გვიყვარხარ და გვეყვარები...“

ახალი წლის (1984) 1 იანვრის თოვლიან დილას შიდა ქართლის გულში, ქ. გორში დაიბადა კიდევ ერთი გულმხრვალე ქართველი ბიჭი, გიორგი მურადაშვილი, რომელმაც ხალხსა და ქვეყანას მიუძღვნა თავისი ხანმოკლე სიცოცხლე.

მაშინ არავინ იცოდა, რომ იგი დაიღუპებოდა თავისი მამის პაატა გიორგის ძე მურადაშვილის დაბადების დღეს – 9 აგვისტოს. ასეთი ყოფილა მამა-შვილის ბედი. პაატა გარდაიცვალა 33 წლის ასაკში. იგი მსახურობდა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სტრუქტურებში.

გიორგის დედა, ქალბატონი თამარ შოთას ასული არსენიძე ამჟამად მუშაობს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროში.

უსაზღვროა დედის გულისტკივილი, სულ რაღაც 6 წლის ასაკში ბავშვის დაობლებით რომ იყო და არის გამოწვეული.

ქალბატონმა თამარმა წიგნისთვის წარმოდგენილ მასალას წინ წაუმიძღვარა ასეთი სიტყვები: „საპატარძლოს კაბისგან შეკერილ სუღარაში გახვეული ობოლი ბიჭის ტრაგიკული ისტორია“.

„უკვდავები არ იბადებიან, მაგრამ ისე უნდა მოკვდე, რომ შემდეგ იცოცხლო“.

ქალბატონი თამარი იგონებს: „...დაამთავრა გორის №10 საშუალო სკოლა წარმატებით; იყო ძალიან აქტიური; მღეროდა, ცეკვაუდა, თამაშობდა ფეხბურთს... რომ იტყვიან – მის გარეშე არაფერი ხდებოდა... იყო ძალიან კეთილი და გულმოწყალე; სისტემატურად ცდილობდა დახმარებოდა გაჭირვებულებს... ჩუქნიდა მათ ყველაფერს, რისი საშუალებაც კი ჰქონდა დედისერთა ბიჭს; ობლები ძალიან ეცოდებოდა თავადაც ობოლს; ვერ იტანდა ტყუილს და ადამიანის დაჩაგვრას; არ უყვარდა ჩხუბი; მშვიდლობიანად ცდილობდა ყოველგვარი პრობლემის მოგვარებას...“

საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ გიორგიმ სწავლა

გააგრძელა გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, რომელიც დაამთავრა 2006 წელს იურისტის კვალიფიკაციის სტატუსით.

გიორგი, თავისი ნიჭისა და გამორჩეული ნებისყოფის წყალობით, უკვე მეორე კურსიდან სტაჟიორად მუშაობდა სამართალდამცავ ორგანოებში.

ფაკულტეტის დეკანი (ბ. გრძელიძე) და სრულად დეკანატი გიორგი მურადაშვილს ახასიათებდნენ, როგორც: დისციპლინირებულ, აკადემიურად მოსწრებულ, კომუნიკაბელურ, ყოფაქცევით გამორჩეულ და დამსახურებული ავტორიტეტის (პროფესორ-მასწავლებელთა და სტუდენტებს შორის) მქონე ახალგაზრდას.

უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ გიორგიმ არ მოინდომა საგამოძიებო ორგანოებში შეთავაზებულ სამუშაოზე დასაქმება და მიაკითხა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს გორში დისლოცირებულ სატანკო ბატალიონს, გაიარა შესაბამისი ტესტირება და ჩადგა სამშობლოს დამცველთა რიგებში. ორი წელი იმსახურა. ჩაფიქრებული ჰქონდა სამხედრო აკადემიაში გაეგრძელებინა სწავლა, მაგრამ...

სამხედრო ნაწილში მალე სუყველას შეაყვარა თავი თავისი გარჯით, გულისხმიერებით და საოცრად თბილი ურთიერთობებით. მეტსახელად „პეესპე“ შეარქვეს, რადგან პატარა ჩანთაში მუდამ ჰქონდა პირველადი სამედიცინო დახმარების აღმოჩენისათვის აუცილებელი საშუალებები.

დედის სიტყვები: **„...ხოვო ას წელს ცოცხლობს და იმდენს ვერ აკეთებს, რაც 24 წლის ბიჭმა შესძლო. ყოველ ნაბიჯზე მხედება მისი სასიკეთო საქმეების კვალი...“**

დაიწყო 2008 წლის საშინელი ომი. გიორგი მიიწვედა ბრძოლის წინა ხაზისკენ, მაგრამ მას, როგორც დედისერთას, უფროთხილდებოდნენ და „ხურგში“ სტოვებდნენ.

მისი თანამებრძოლები ხშირად ურეკავდნენ ქალბატონ თამარს – არ ინერვიულოთ, აქ არის გორში, თავის ნაწილშიო. იყო მომენტი, როცა გიორგიმ თხოვნით მიმართა ხელმძღვანელობას, როდესაც ითხოვდა ბრძოლის წინა ხაზზე გაეზავნას, მაგრამ უარი უთხრეს. მოგვიანებით გიორგის ერთ-ერთი უფროსი სინანულით იტყვის – „...ნეტავ წამეყვანა წინა ხაზზე, აღარ დაიღუპებოდა სამხედრო ნაწილის საჰაერო დაბომბვის დროსო...“

გიორგის დედა ქალბატონი თამარი იგონებს: **„...9 აგვისტოს მამის საფლავზე მისვლას მოხოვდა... არ ვიცი, რა საოცრება მოხდა. მამის დაბადების დღეზე მის საფლავზე მისვლას ითხოვდა და სწორედ მამის დაბადების დღეს დაიბომბა სამხედრო ნაწილი... ამ დაბომბვის დროს დაიღუპა 24 წლის გიორგი მურადაშვილი“.**

გიორგი მურადაშვილი დაკრძალულია გორის რაიონის სოფ. ახალხიზაში, მამის გვერდით.

გიორგი მურადაშვილს მიღებული ჰქონდა (გარდაცვალების შემდეგ) მედლები „მხედრული მამაცობისთვის“ და „სამშობლოსათვის თავდადებული“, „ლომგული“.

„ჩემო გიორგი – დედისთვის ძალიან მძიმეა ერთადერთი შვილის დაღუპვა და ისიც მამის დაბადების დღეს... თავს იმით ვინჯუეშებ, რომ გმირი ხარ და გმირები კი არასოდეს კვდებიან. შენ ისტორიის ნაწილი გახდი და ეს პატივი გარგუნა ღმერთმა... ამას რომ ვწერ – ცრემლი მახრჩობს; ჩემო ერთადერთო, სანამ ვიარსებებ, მანამ ჩაუქრობელი იქნება სანთელი თქვენს საფლავზე... ვილოცებ, სანამ მეც არ წამოვალ თქვენთან... იმ დღეს ველოდები, როდესაც კვლავ ერთად ვიქნებით დედა, მამა და შვილი... შეხვედრამდე ცათა სასუფეველში, ჩემო ტკივილო...“

გიორგის თანამებრძოლების მოგონებები:

ლადო ციციავი (კაპრალი) გიორგი ლომსაძე (უფრ. სერჟანტი), შალვა კობახიძე (კაპრალი):

„არ მახსოვს თავის ჯვადონურ ჩანთაში საჭირო წამალი არ ჰქონოდა. სახეზე მუდამ ღიმილი დასთამაშებდა. სამხედრო ნაწილი მას „PSP“-ედ უფრო იცნობდა, ვიდრე გიორგით.

ვაჟკაცი იყო, ნამდვილი ქართველი ვაჟკაცი, მესხეთის შვილი.

წინა ხაზზე წასვლას ითხოვდა. უარი ვუთხარი. ნეტავი წაგვეყვანა; ის რომ ჩვენთან ყოფილიყო, იქნებ ყველაფერი სხვაგვარად დამთავრებულიყო.

აღმოვაჩინეთ, რომ გიორგი ყველას მეგობარი იყო. ყველაზე რთულ სიტუაციაშიც კი ინარჩუნებდა ღიმილს. მის ცოცხალს მზეერას ვერას გამოაპარებდა კაცი; კაცს, რომელსაც სილაღის, სიცილისა და იუმორის განსახიერებად ვთვლიდით, თურმე, ჩვენზე მეტი დარდი, ფიქრი, კაეშანი და სევდაც ჰქონია, რაც მოგვიანებით გავიგეთ.

ნათელში ყოფილიყოს ქართველი ვაჟკაცის სული“...

„...თუმცა ღრუბელი შემოველო

შავი და ქუფერი,

არ შეუხრია, სიკვდილის წინ

ამაყი შუბლი...“

(რაბინდრანათ თავორი)

სეფიშვილი შოთა

**„...სშირად ცხოვრება
სიმწარეს მატებს,
შრომით და ბრძოლით
დაქანცულ გულებს...“
(ოვიდიუს ნაზონი)**

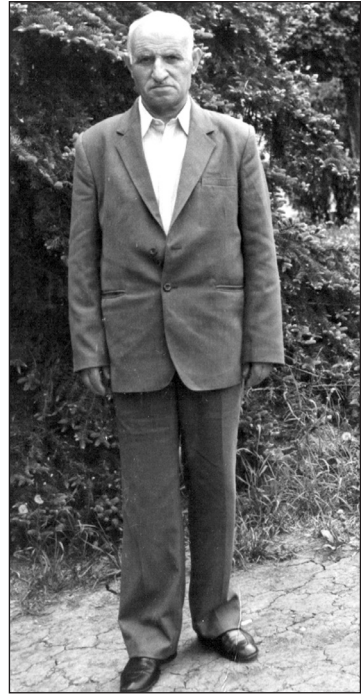
1920 წლის 21 სექტემბერს გორის რაიონის სოფ. ახალხიზაში, ბაგრატ სეფიშვილისა და ანა მამუკაშვილის ოჯახის სიმეყდროვე დაარღვია თოფის სროლის ხმამ – ქვეყანას მოველინა ვაჟიშვილი, რომელსაც სახელად შოთა დაარქვეს.

მაშინ არავინ იცოდა, თუ როგორი მონდომებული და მშრომელი კაცი შეემატა ქვეყანას.

გადიოდა წლები და შოთა ეწაფებოდა განათლებას, ეჩვეოდა შრომას, სწავლობდა ცხოვრების დინამიკას და იძენდა ვაჟაკი კაცის ნიშან-თვისებებს.

ბატონმა შოთამ ისწავლა სოფ. ახალხიზის საშუალო სკოლაში, ხოლო შემდეგ აიმაღლა ცოდნა რუსეთში, სადაც დაეუფლა ტოპოგრაფიის სპეციალობას.

ძალიან მრავალფეროვანი და საინტერესო შრომითი ბიოგრაფია იქმნებოდა თანდათან და მტკიცედ. უბრალო ჩამონათვალიდანაც კი ნათლად წარმოჩინდება, როგორი განათლებისა და გამოცდილების სპეციალისტი გახლდათ ბატონი შოთა: სოფ. ახალხიზის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე; სოფ. შავშევების (გორის რაიონი) კოლმეურნეობის მთავარი ბუღალტერი; დაუსწრებლად სწავლა საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში (ეკონომიკის ფაკულტეტი); გორის რაიონის სოფელ ქვემო ხვითის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე; გორის რაიონის სოფ. ბერშუეთის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე; ქ. გორის სოცდაზღვევის სტრუქტურის ხელმძღვანელი (1961-1964); სახელმწიფო კონტროლის სისტემა (1964-1969);

ქ. პიატიგორსკი. 1985 წ.

ქ. მოსკოვი. შვილებთან ერთად. 1978 წ.

გორის საფინანსო განყოფილება (კონტროლიორი); სტატისტიკის სამმართველოს უფროსი და სხვა და ა.შ.

ცხადია, რომ წლების განმავლობაში თანდათან იკაჟებოდა და ყალიბდებოდა საკმაოდ მრავალფეროვანი და გამობრძმედილი სამეურნეო მუშაკი.

1947 წელს, მას შემდეგ, რაც უზარმაზარ ქვეყანაში ფართოდ გაიშალა და

წარმატებით მიმდინარეობდა ომით მიყენებული ჭრილობების მოშუშება და მრავალმხრივი აღმშენებლობითი ღონისძიებები, ბატონმა შოთამ თავისი მომავალი ცხოვრება მტკიცედ დაუკავშირა ნადია მჭედლიძეს.

პრინციპულმა, ენერგიულმა და მშრომელმა კაცმა კიდევ ერთი მძიმე უღელი დაიდგა ძღვევამოსულ მხრებზე და შეუდგა ქართული ტრადიციული ოჯახის მშენებლობას.

სამი შვილი გაიზარდა თბილ და სტუმართმოყვარე ოჯახში (ერთი გოგო და ორი ვაჟი). სამწუხაროდ, 1988 წელს ტრაგედია დაატყდა თავს შოთას ოჯახს. გარდაეცვალა ქალიშვილი. სულ რაღაც ხუთი წლის შემდეგ (1993 წ.) მოულოდნელად (გულის ინფარქტით) გარდაიცვალა ბატონი შოთა.

მძიმე ტკივილებმა შეარყია ქალბატონი ნადიას ჯანმრთელობა. ვაჟკაცურად უძლებდა შვილისა და მეუღლის დაკარგვით მიყენებულ უმძიმეს ტრავმას და ვაჟიშვილების მზრუნველი მხარში დგომით, გამუდმებით ზრუნავდა ძვირფასი ადამიანების ხსოვნის უკვდავსაყოფად.

მოსიყვარულე მეუღლეები და მათი ქალიშვილი დაკრძალულნი არიან ქ. გორში, კვერნაქის სასაფლაოზე.

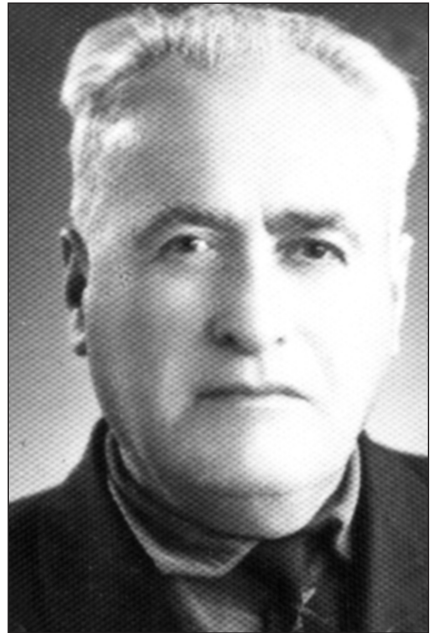
ნათელში ყოფილიყოს მათი სულები.

**„ჩვენ გავლიეთ ჩვენი ცხოვრების
ჯამი და მოვიხადეთ მოვალეობა,
რომელიც ბედმა დაგვაკისრა...“
(კარლ ფონ ლინეი. პერიფრაზი)**

ქურიეები ვიქტორი და რევაზი (მამა-შვილი)

„...სიტყვით და საქმით იცნობა კაცი,
ვისაც ღირსების უნდა ჩვენება,
სულში ჩახედავს მსაჯული მკაცრი –
კაცის სულშია მისი მშვენება...“
(მირზა შაფი)

ვიქტორ თევდორეს ძე ქურიძის მიერ დამსახურებულად მიღებული სახელმწიფო ჯილდოების ჩამონათვალიც კი, გონიერი ადამიანისათვის, გასაგები გახდება, თუ როგორი დონის ინტელიგენტთან გვაქვს საქმე: მედალი უმწიკვლო პედაგოგიური მოღვაწეობისათვის; მედალი შრომითი მამაცობისათვის; საპატიო ნიშნის ორდენი; საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს „საპატიო სიგელი“ (ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეში განსაკუთრებული წვლილისათვის); დამსახურებული მასწავლებლის საპატიო წოდება (1962 წ.) და სხვა.

ვიქტორი

აღნიშნულ ჩამონათვალს თუ მივუმატებთ ბატონი ვიქტორის პირად ნიშან-თვისებებს (ნიჭიერი, ენერგიული, პრინციპული, პუნქტუალური, მომთხოვნი და შორსმჭვრეტელი), მაშინ ადვილად მიხვდება მკითხველი, თუ როგორი პიროვნება დაკარგა საზოგადოებამ, ოჯახმა, კოლეგებმა და მეზობელ-მეგობრებმა 1991 წლის ივნისის თვეში (გარდაიცვალა 13 რიცხვში), როდესაც კვერნაქის სასაფლაოსკენ ბოლო გზაზე გააცილეს ღვაწლმოსილი პიროვნება სამუდამო სასუფეველში განსახვენებლად.

ვიქტორ თევდორეს ძე ქურიძე დაიბადა 1903 წლის 9 მაისს ჩო-

ხატაურის რაიონის სოფ. ზომღეთში.

ბატონმა ვიქტორმა საშუალო განათლების მიღების შემდეგ, დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტი და 1929 წლიდან შეუდგა პედაგოგიურ მოღვაწეობას.

ახლა კი მკითხველს ვთავაზობთ სამუშაო ადგილების მოკლე ჩამონათვალს, სადაც იმუშავა ბატონმა ვიქტორმა და თავისი ქვეყნის წინაშე მოიხადა ვალი, როგორც ახალგაზრდობის აღზრდა-დაკვალიანების, ისე ფიზიკა-მათემატიკური სფეროს განვითარება-განმტკიცების საშვილიშვილო საქმეში: მათემატიკის მასწავლებელი თეთრი წყაროს რაიონის სოფ. დიდი ენაგეთის საშუალო სკოლაში; გორის რაიონის სოფ. მეჯვრისხევის საშ. სკოლა; გორის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმი; გორის ე.წ. რკინიგზის და რუსული სკოლები; ქ. გორის ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტის დირექტორი (1944-1951 წ.წ.); გორის განათლების განყოფილების გამგე; 1954-1966 წლებში მათემატიკას ასწავლიდა პედაგოგიურ სასწავლებელში და გორის №9 საშუალო სკოლაში.

ბატონი ვიქტორი გახლდათ სკკპ-ს წევრი. 1951-1954 წლებში იყო მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს, ასევე პარტიის საქალაქო კომიტეტის წევრი.

ბატონი ვიქტორი გამორჩეული იყო საქმისადმი მაღალი დონის კეთილსინდისიერებით და პატრიოტული მიდგომით.

სამწუხაროა, რომ დღეს აღარ გვყავს უკეთილშობილესი პიროვნება.

1933 წელს ბატონმა ვიქტორმა ოჯახი შექმნა უბრწყინვალეს ადამიანთან (ქონია ნესტორის ასულ აბრამიძესთან) ერთად. მათ სტუმართმოყვარე ოჯახში აღიზარდა ორი შვილი – რევაზი (1933-2017 წ.წ.) და მაცვალა (დაბ. 1938 წ.).

ნათელში ყოფილიყოს ღვაწლმოსილი კაცის, ვიქტორ ქურიძის სული.

იმედია, მონაგარი არასოდეს დაივიწყებს მას.

სამწუხაროა, მაგრამ აღარც ბატონი ვიქტორის ვაჟიშვილი რევაზია ცოცხალი.

რევაზ ვიქტორის ძე ქურიძე დაიბადა ქ. გორში 1933 წლის 7 მაისს. მამის შესახებ უკვე ვიცით, რომ იგი იყო ფიზიკოს-მათემატიკოსი. რევაზის დედა კი, ქალბატონი ქონია ნესტორის ასული აბრამიძე გახლდათ პროფესიით ქიმიკოსი.

რევაზმა დაამთავრა ქ. გორის №1 ვაჟთა საშუალო სკოლა (სწავლა დაიწყო №2 სკოლაში) და, როგორც იტყვიან ხოლმე – „კვიცი გვარზე

რევაზი

ხტისო“, გეზი აიღო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკის ფაკულტეტისკენ, რომელიც წარჩინებით დაამთავრა 1956 წელს. შემდეგ იყო ასპირანტურა, საკანდიდატო დისერტაცია, ოცამდე სამეცნიერო ნაშრომი და დაუღლებელი სამეცნიერო მოღვაწეობა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიკის ინსტიტუტში სხვადასხვა თანამდებობაზე.

1975 წლიდან სამეცნიერო მოღვაწეობას აგრძელებს სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში სამედიცინო ფიზიკის, ბიოფიზიკისა და ინფორმატიკის კათედრაზე.

ბატონი რევაზი იყო მრავალი საერთაშორისო სიმპოზიუმისა და კონგრესის აქტიური მონაწილე ფიზიკის (ზოგადად) და სამედიცინო ფიზიკის დარგში.

1967 წელს ბატონმა რევაზმა თავისი მომავალი ცხოვრების თანამგზავრად აირჩია მერი მირიანის ასული გაგუა. მათ აღზარდეს ორი შვილი – ნათია (1967 წ.) და გიგა (1969 წ.).

რამდენიმე სიტყვით ასე ახასიათებდნენ ბატონ რევაზს: მომთხონი, უაღრესად მიზანმიმართული და გამძჯვე, პრინციპული და კეთილშობილი, ოჯახზე შეყვარებული კაცი.

სამწუხაროდ, დღეს აღარ გვყავს ის, მართლაც რომ, უნიკალური შესაძლებლობების მქონე პიროვნება.

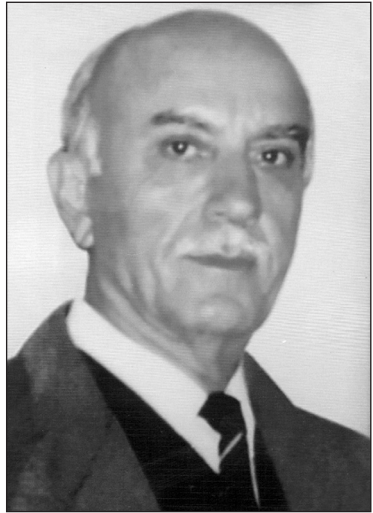
რევაზ ვიქტორის ძე ქურიძე გარდაიცვალა 2017 წლის 16 აგვისტოს 84 წლის ასაკში.

დაკრძალულია თბილისში, საბურთალოს სასაფლაოზე. ნათელში იყოს მისი სული.

**„...მწამს, რომ უკვდავთა
საქმეს ვერ წაშლის.
უწყვეტი ქროლვა საუკუნეთა...“**

ჯირკველიშვილი არჩილი

**„...განათლებული კაცი სანთელია:
თავსა თვისსა დასწვავს და
სხვათა გზას გაანათებს...“
(სულხან-საბა. პერიფრაზი)**

არჩილ ჯირკველიშვილი

უმცროსი ქალიშვილის მოგონება:
არჩილ სოლომონის ძე ჯირკველი-
შვილი – დაიბადა გორის რაიონის
ულამაზეს სოფელ ვარიანში 1929
წლის 1 იანვარს. დედა – პელაგია
ივანეს ასული ლომიძე, დიასახლისი
იყო, არჩილი მათი მეორე შვილი გახ-
ლდათ. სოლომონსა და პელოს უკვე
ჰყავდათ უფროსი ქალიშვილი ოლღა
და არჩილის შემდეგ კიდევ სამი შვი-
ლი შეეძინათ: ვალერიანი (ვალიკო),
ვერიკო და ვახტანგი. სამწუხაროდ,
ვერავმა სენმა ადრე იმსხვერპლა ახ-
ალგაზრდა პელაგიას სიცოცხლე...
არჩილი 11 წლის იყო, როცა დედა გარდაეცვალა და ხუთი და-ძმა
დაობლდა.

ორივე მშობლის მოვალეობა მამამ – სოლომონ (სონკა) ჯირკვე-
ელიშვილმა იტვირთა. სოლომონი მშრომელი ადამიანი იყო, განსა-
კუთრებული თანდაყოლილი ჭკუა-გონებით და სიბრძნით გამოირ-
ჩეოდა. თუ ვინმეს რაიმე ჰქონდა გასარკვევი, ტყუილ-მართალის
გასარჩევად, სოლომონს მიმართავდნენ... სონკასთვის რთული აღ-
მოჩნდა წვრილშვილი ოჯახის გაძღოლა და მან, მოგვიანებით, ცო-
ლად შეერთო მარიამ ჩაგელიშვილი, რომელსაც არჩილი დიდი სიყ-
ვარულით და პატივისცემით იხსენებდა ხოლმე.

არჩილმა წარმატებით დაამთავრა იაკობ გოგებაშვილის სახე-
ლობის საშუალო სკოლა სოფელ ვარიანში. იგი ძალიან ამაყობდა
თავისი წარმომავლობით და მისთვის საყვარელ ვარიანს, ხშირად,
იაკობისა და დედაენის სამშობლოდ მოიხსენიებდა.

სკოლის დამთავრების შემდეგ, არჩილმა გადაწყვიტა სწავლა
უმაღლეს სასწავლებელში გაეგრძელებინა. იხსენებდა ხოლმე: „მა-
მასთან ერთად ჩამოვედით თბილისში, ბორჯომის ვაგზალზე (ასე
ერქვა მაშინ) და მამამ მითხრა – ესაა, შვილო, თბილისი და მეტი
მეც არაფერი ვიციო“.

ციალა ნინოშვილი

თავდაპირველად, როგორც „სოფელმა ბიჭმა“, გადაწყვიტა სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში ესწავლა, ჩაირიცხა კიდევ და სწავლაც დაიწყო. „თბილისში რომ დავდიოდი, ძალიან მომწონდა უნივერსიტეტის შენობა, ვოცნებობდი იქ სწავლაზე, თანაც მაშინ რექტორი დიდი ნიკო კეცხოველი იყო“ – იხსენებდა მამა...

სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში პირველი კურსის დახურვის შემდეგ, ინსტიტუტიდან თავისი საბუთები წამოიღო, ზაფხული სოფელში გაატარა და სექტემბერში, თავისი საბუთებით, პირდაპირ უნივერსიტეტში გამოცხადდა. მაშინვე ეტყობოდა, როგორი მიზანდასახული, პრინციპული და მიზანსწრაფული ადამიანი იყო...

უნივერსიტეტში უთხრეს: „ბოდიში ყმაწვილო, აქ სწავლა თუ გინდათ, მისაღები გამოცდები უყნდა ჩააბაროთ“. იმ წელს გამოცდები უკვე დასრულებული იყო. რაღას იზამდა? მომავალი წლის გამოცდებისთვის მოემზადა, კვლავ წარმატებით ჩააბარა მისაღები გამოცდები და 1949 წელს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური ფაკულტეტის პირველი კურსის სტუდენტი გახდა. მამა ძალიან ამაყობდა, რომ თვით დიდმა ნიკომ გამოაცხადა მისი გვარი და უნივერსიტეტის სტუდენტობა მიულოცა.

უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ, არჩილ ჯირკველიშვილი დაუბრუნდა თავის მშობლიურ შიდა ქართლს. მუშაობა დაიწყო ქალაქ გორის ბამბეულის ქსოვილების კომბინატში. მას შემდეგ, მთელი თავისი შეგნებული ცხოვრება, პირნათლად ემსახურა მისთვის უკვე მშობლიურ ქალაქ გორს.

სხვადასხვა დროს მუშაობდა ისეთ საპასუხისმგებლო თანამდებობებზე, როგორიცაა:

- ქ. გორის ბამბეულის ქსოვილების საწარმოო კომბინატის პარტიული კომიტეტის მდივანი;
- სახალხო კონტროლის გორის საქალაქო კომიტეტის თავმჯდომარე;
- აღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილე და მრავალი სხვა...
- 1980 წლიდან პენსიაზე გასვლამდე კი – სახელმწიფო ბანკის გორის განყოფილების მმართველი იყო.

მამა იყო განათლებული, შინაგანად უაღრესად გაწონასწორებული, მოწესრიგებული, ნაკითხი და მშრომელი ადამიანი. თავისუფალ დროს, მუდამ წიგნი ეჭირა ხელში, ბევრს კითხულობდა. საოცარი იყო – როგორ შეეძლო, რომ კარგად სცოდნოდა რუსული ენა, თავისი ურთულესი გრამატიკითა და მართლწერით. ხშირად „გადამიმოწმებია“ და ყოველთვის გაკვირებული ვრჩებიდი ენის მისეული ესოდენ ღრმა და საფუძვლიანი ცოდნით. მამა საინტერესო მოსაუბრე იყო, შეეძლო ლამაზად წერაც და გახლდათ საქართველოს ყურნალისტთა კავშირის წევრი; ასევე აღსანიშნავია, რომ ფაქტობრივად პროფესიონალურ დონეზე თამაშობდა ჭადრაკს.

გარდა ამისა, არჩილ ჯირკველიშვილი, მისი უსაყვარლესი ბელადის – იოსებ ბესარიონის ძე სტალინის დიდი თავყვანისმცემელი გახლდათ. ზედმიწევნით იცოდა და მუდამ ინტერესით ეცნობოდა ყველაფერს, რაც იწერებოდა თუ ვრცელდებოდა. წლების მანძილზე იყო საქართველოში არსებული სტალინის საზოგადოების თავმჯდომარე.

ყველა პოზიციაზე, სადაც კი იმუშავა, ყოველთვის თავდაუზოგავად და მთელი არსებით ემსახურებოდა თავის საქმეს, საყვარელ ქალაქ გორს და გორელებს. მუდამ ჰქონდა წესიერი, პრინციპული, განათლებული, ინტელიგენტის, საქმეში უკომპრომისო, თუმცა შემწყნარებელი და ჰუმანური ადამიანის სახელი.

1955 წელს არჩილმა იქორწინა ციალა დავითის ასულ ნინოშვილზე. მათ მყარი, სიყვარულსა და ურთიერთპატივისცემაზე დაფუძნებული ოჯახი შექმნეს, რომელიც სამომავლოდ ერთ-ერთ სამაგალითო ოჯახად ჩამოყალიბდა ქალაქ გორის სინამდვილეში.

ციალა დავითის ასული ნინოშვილი დაიბადა 1930 წლის 8 ნოემბერს გორის ერთ-ერთ ძირძველ ოჯახში. მან დაამთავრა გორის პედაგოგიური ინსტიტუტის გეოგრაფიის ფაკულტეტი და მუშაობდა პედაგოგად. 1963 წელს ციალამ მუშაობა დაიწყო ქ. გორის №3 ბაგა-ბაღში აღმზრდელ-მასწავლებლად, მოგვიანებით კი, ამავე ბაგა-ბაღის გამგედ დაინიშნა და თითქმის 30 წელი იმუშავა აღნიშნულ პოზიციაზე. №3 საბავშვო ბაგა-ბაღი ერთ-ერთი გამორჩეული და საჩვენებელი ბაღი იყო გორში, განთქმული საუცხოოდ ორგანიზებული ზეიმებით და სამაგალითო დისციპლინით, რაშიც ციალა ნინოშვილი-ჯირკველიშვილის დამსახურება უდაოდ დიდი იყო.

არჩილმა და ციალამ აღზარდეს სამი შვილი: ზურაბი, თამარი და მანანა. მათ შვილები წესიერ, განათლებულ და შრომისმოყვარე ადამიანებად ჩამოაყალიბეს, ჩაუნერგეს სამშობლოსა და ადამიანების სიყვარული და ამ კუთხითაც პირნათლად მოიხადეს ვალი ქვეყნის წინაშე. უფროსი შვილი – ზურაბ არჩილის ძე ჯირკველიშვილი,

პროფესიით ინჟინერი, ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორია. 2014-2017 წლებში ზურაბ ჯირკველიშვილი იკავებდა ქ. გორის მერის თანამდებობას და იგი ქალაქის თანამედროვე ისტორიაში, პირველი არჩეული მერი გახლდათ. ზურაბს ჰყავს მეუღლე ლარისა კოროლი-ჯირკველიშვილი და ორი ვაჟიშვილი – არჩილი და გიორგი. თამარი – ქალაქ გორში ცნობილი და ყველასთვის საყვარელი, პროფესიონალი ექიმი გახლავთ, დაოჯახებულია, ჰყავს მეუღლე როსტომ (როინ) მიხანაშვილი და სამი სასახელო შვილის აღმზრდელია (გიგა, სოფიკო და რატი). ჯირკველიშვილების ოჯახის მესამე და უმცროსი შვილი გახლავთ მანანა ჯირკველიშვილი, რომელიც პროფესიით ასევე ექიმია. ცხოვრობს და მუშაობს თბილისში და ჰყავს ერთი ვაჟიშვილი – რობინზონ ლოცულაშვილი.

2014 წლის 27 აპრილს, კვირაცხოველობა დღეს, გამოთენისას, როდესაც უკუნრებული სენით დაღლილი მამა გარდაიცვალა, სწორედ იმ მომენტისთვის, დედას და მამას ერთად 59 წელი ჰქონდათ ნაცხოვრები... 59 წელი, თითქოს არაფერია მარადისობისთვის, მაგრამ ძალზედ ხანგრძლივი ცხოვრებისეული გზა, ერთად განვლილი, თავისი ბევრი სიხარულით და წარმატებით, თუმცა ხანდახან, ალბათ, სირთულეებითა და წაბორძიკებებითაც, მაგრამ ერთობით და ღირსეულად...

იმ პერიოდში დედაც მიიმედ იყო ავად, ფაქტობრივად ვერ გააცნობიერა მეუღლის გარდაცვალების ფაქტი, თუმცა შემდეგ, როდესაც შედარებით გამოკეთდა, დედა ხშირად ეძახდა მამას ცხადშიც და უმეტესად კი ძილში: „არჩილ, არჩილ...“ ვიდრე 2017 წლის 18 ნოემბერს დედას გულის ძვერაც არ შეწყვიტა წყეულმა სენმა...

არჩილი და ციალა დაკრძალულები არიან ქალაქ გორის სასაფლაოზე, ერთმანეთის გვერდით, ერთად, ისე როგორც გაატარეს მთელი თავიანთი შეგნებული ცხოვრება... ირგვლივ სიმშვიდე სუფევს... ვერხვები ირხევიან და მარადისობის მდუმარებით მოცულ სასაფლაოს მედიდურეობას სძენენ...

ჩემო ძვირფასო და საფიცარო მშობლებო, იძინეთ მშვიდად, დაე, მსუბუქი იყოს თქვენს მართალ და ვალმოხდილ გულებზე დაყრილი მშობლიური გორის მიწა! ჩვენ, თქვენი შვილები, შვილიშვილები, შვილთაშვილები და დიდი მონაგარი, მუდამ ვეცდებით ღირსეულად გავაგრძელოთ არჩილ და ციალა ჯირკველიშვილების ჭეშმარიტად თბილი და სიკეთით სავსე ქართული ოჯახის საუკეთესო ტრადიციები!

**„...ფუ შენ, ცრუო საწუთროო, რად არ მძულდი, რად მიყვარდი?!
რატომ აგრე უწყალო ხარ, სასიკვდილოდ არ შეგწყალებდი?!“
(დ. გურამიშვილი)**

ჯოლბორდი შოთა

საყოველთაოდაა ცნობილი, რომ მამაკაცების დიდ უმრავლესობას აქვს მეტსახელი (განსაკუთრებით საქართველოში), რომელსაც ხალხი არქმევდა ამათუიმ პიროვნებას მისი ხასიათის, მემკვიდრეობითობის, გარეგნული იერის ან შინაგანი რაიმე ნიშან-თვისების გამო.

შოთა ძალიან კარგად თამაშობდა ფეხბურთს და იმდროისათვის მსოფლიოში ნომერ პირველად აღიარებული, ბრაზილიელ ფეხბურთელის, პელესთან დაკავშირებით პასეხდნენ „პატარა პელეს“ ან „შავ მარგალიტს“.

შოთა ჯოლბორდი დაიბადა 1935 წლის 2 მაისს გიორგი ჯოლბორდისა და ნინა ქარელის ოჯახში, სადაც ასევე იზრდებოდნენ შოთას დედამამიშვილები: სერგო, ოთარი და მარიამი.

ბავშვობიდანვე გამოირჩეოდა საოცარი აქტიურობით, ენერგიულობითა და სწავლისადმი სწრაფით. ისწავლა და დაამთავრა როგორც პოლიტექნიკური ტექნიკუმი, ასევე საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტი ელექტროტექნიკის სფეროს სპეციალობით.

შოთა ჯოლბორდი 1970 წლამდე მუშაობდა გორის კვლევით-სამეცნიერო ინსტიტუტში სხვადასხვა თანამდებობაზე. თავი გამოიჩინა ნოვატორული ნიჭით – ჰქონდა რამდენიმე მნიშვნელოვანი გამოგონება და რაციონალური წინადადება. მუშაობაში იყო სწრაფი და მიზანმიმართული. საბჭოთა კავშირის სხვადასხვა ქალაქებში მივლინებებში ყოფნისას, ხშირად ხელმძღვანელობდა ელექტრო-სამონტაჟო და საექსპლუატაციო ჯგუფების მუშაობას და წარმატებითაც.

შოთა ჯოლბორდს დიდი წვლილი მიუძღვის ქ. გორისა და რაიონის ელექტროქსელების სისტემების წარმატებულ მუშაობაშიც. ამ

სფეროში იმოდვანა მრავალი წელი და დამსახურებულად მოიპოვა სამთავრობო ჯილდოები, პრემია-სიგელები თუ დიპლომები. შოთა ჯოღბორდი ამჟამად იღვა გორის ტექნიკური ინტელიგენციის რიგებში. შეყვანილია ენერგეტიკის საპატენტო წიგნში. აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ მისი ტექნიკური გამოგონების ელემენტებს დღესაც წარმატებით იყენებენ შესაბამისი ელექტრომუშაკები.

შოთა ჯოღბორდმა ქვეყანას დაუტოვა ორი შვილი – ლევანი (ფიზიკა-მათემატიკოსი. ცხოვრობს რუსეთში. ჰყავს შვილი გიორგი, რომელიც დაჯილდოებულია მხატვრობის ნიჭით. მისი ნახატები გამოფენილია მოსკოვის ერთ-ერთ სამხატვრო გალერეაში. იგი ჯერ 15 წლისაც არ არის). შოთას ქალიშვილმა თეა ჯოღბორდმა წითელი დიპლომით დაამთავრა ცხინვალის პედინსტიტუტი. ამჟამად ცხოვრობს და მუშაობს თბილისში დაწყებითი კლასების პედაგოგად (№143 სკოლა); აღიარებულია წამყვან სპეციალისტად. თეას ჰყავს სამი ქალიშვილი: თამარ ბერუაშვილი (პროკურორი) და ტყუპები მარიამი (ფსიქოლოგ-ფსიქიატრი, №177 სკოლა) და ნინო (საერთაშორისო ურთიერთობათა პოლიტოლოგი).

შოთა ჯოღბორდი გახლდათ საოცარი ადამიანური სითბოს მატარებელი პიროვნება. იგი იყო საუკეთესო მამა, პაპა, მეუღლე, მეზობელი და მეგობარი კაცი. დაჯილდოებული იყო მიმზიდველი და საინტერესო იუმორის გრძნობით.

ფეხბურთის გარდა ძალიან უყვარდა და კარგადაც თამაშობდა: ჭადრაკს (სეანსში მოგებული აქვს სტუმრადმყოფი ცნობილი მოჭადრაკისათვის, გიორგაძისთვის), ბილიარდს, მაგიდის ჩოგბურთს, „პრეფერანსს“ და ჯოკერს“ და ა.შ. ბუნებით ემოციურ პიროვნებას ძალიან უჭირდა წაგებასთან შეგუება, ღიზიანდებოდა და ჭირვეულობდა.

შოთა ჯოღბორდს ძალიან უყვარდა თავისი ძმისშვილები. არ გაუშვებდა რაიმე საჩუქრის მირთმევის შესაძლებლობას და ამას აკეთებდა დიდი სიყვარულის თანხლებით.

სამწუხაროა, რომ შოთა ჯოღბორდი აღარ (ვეღარ) დააბიჯებს მშობლიური ქალაქის, გორის ქუჩებში.

შოთა ჯოღბორდი გარდაიცვალა 2002 წლის 12 მარტს. დაკრძალულია გორის კვერნაქის სასაფლაოზე სამების ეკლესიის მიმდებარე ტერიტორიაზე, პანთეონში.

ნათელში ყოფილიყოს მისი სული.

სარჩევნი

ავტორისაგან	3
წინათქმა	4
ანანიაშვილი ოთარი	6
ბოჭორაძე ვალერიანი	8
გურგენიძე სტეფანე	10
ვანიშვილი ვახტანგი	13
თავზარაშვილები - ზურაბი და დავითი	15
თედელური კონსტანტინე	21
კვირიკაშვილი გიორგი, რაზმაძე ანო	23
ლაცაბიძე ნოდარი	25
მეყანწიშვილი უშანგი	28
მურადაშვილი გიორგი	30
სეფიშვილი შოთა	34
ქურიძეები - ვიქტორი და რევაზი	36
ჯირკველიშვილი არჩილი	39
ჯოღბორდი შოთა	43

ნიგნის წინა სამი ნაწილი გამოვიდა სახელწოდებით:
„...და ვანთებ სანთელს...“

ნიგნის პირველ ნაწილში შეტანილია:

აბულაძე ალექსი, აკოფაშვილი ვახტანგი, ამბროლაძე ვახტანგი, ბაზანდარაშვილი ავთანდილი, ბარამიძე ბადრი, ბასიშვილი გიორგი, ბექაური გენო, ბიძინაშვილი ალექსანდრე, ბურჯანაძე თენგიზი, გაგნიძე ბეჟანი, გამგებელი ზურაბი, გოგოლაძე გივი, გვერდნითელი თეიმურაზი, გუდაძე დავითი, დაბრუნდაშვილი გრუამი, დადიანი დავითი, დადიანი ვალიკო, ზაზუნაშვილი ვანო, ზარნაძე ჰამლეტი, თურაზაშვილი კობა, კერესელიძე რობერტი, კობერიძე აფენდი, კობერიძე გურგენი, კოშუაშვილი მირიანი, კუთხაშვილი გიორგი, ლალეზაშვილი გიორგი, ლაცაბიძე მიხეილი, მაისურაძე გივი, მერებაშვილი გურამი (გულკა), მესროფოვი სეირანი, მირუაშვილი გრიგოლი (გრიშკა), მუკნიაშვილი გიორგი, ნადირაშვილი გიორგი, ნადირაძე ლანგო, ნუცუბიძე გურამი, ოქროპირიძე ოთარი, რობაქიძე ჯემალი, სამადალაშვილი ავთანდილი, სოსანიძე ვანო, ფაჩოშვილი ვანო, ქილიტაური თენგიზი, ღონლაძე თემური, ყეინოშვილი ოთარი, შაფთოშვილი მიხეილი, შერმადინი გივი, ჩალაური ყარამანი, ჩიტაია გიორგი, ჩუბინიძე მერაბი, წკრიალაშვილი იოსები, ხოჯევანიშვილი სიკო, ხუციშვილი ედუარდი, ჯაფარიძე ჯუმბერი.

ნიგნის მეორე ნაწილში შეტანილია:

აბაიაძე ივანე, აბრამიშვილი გიორგი, ადეიშვილი რომანი, არშაკუნი მათე, ბიჩინაშვილი ზაური, გაბუნია გურამი, გერმანიშვილი ასლანი, გიორგაძე ანზორი, გოცირიძე ბაგრატი, გოცირიძე როლანდი, თავაქალოვი კარლო, კარაპეტინი ზავენი, კიკაბიძე თეოფილე, კიკნაძე ვლადიმერი, კლიმიაშვილი ვაჟა, კორინთელი ოთარი, მაკრახიძე მირიანი, მე-

მანიშვილი ზაალი, ნადირაძე პეტრე, ოქროპირიძე სოფიო, პატარიძე გიორგი (ბონდრო), გიგაური თამარი, სომხიშვილი ანზორი, ქორჩაშვილი ალექსი, ქურდოვანიძე თემო, ჩუხრუკიძე ევგენია, ჩხიკვაძე ნიკოლოზი, ხირსელი თამარი, ჭელიძე ოთარი (გუჩურა), ხუბულური ირაკლი, დედა-შვილი ჯულიეტა ხაჩიძე ხუბულურისა და ზურაბ ხუბულური.

ნიგნის მესამე ნაწილში შეტანილია:

არსენიძე შოთა, ბერუაშვილი დურმიშხანი, ელბაქიძე ლევანი (ლეო), ელუაშვილი თენგო, ზარნაძე ანზორი, ზაუტაშვილი ზურაბი, თეთრუაშვილები, მაჭარაშვილი თამარი, მეცხვარიშვილი შამილი, ონიაშვილი ალექსანდრე (საშა), ონიაშვილი მერაბი, თინათინ გობეჯიშვილი-ონიაშვილი, რატიშვილი ვასიკო, რუბაშვილი დალი, სოსანიძე გივი, ქამუშაძე ანზორი, ჩალაური ვლადიმერი, ჭელიძე ვაჟა, ხარშილაძე დავითი, ჯავახიშვილი შოთა, ჯაფარიძე შალვა, იხსენებს ზაურ თეთრუაშვილი.

ნიგნის მეოთხე ნაწილში შეტანილია:

გალუსტაშვილი სოკრათი, თეთრუაშვილი ნუნუ, თოთლაძე შალვა, კახნიაშვილი ვასო, მახარობლიძე შოთა, მცურავიშვილი პავლე, ნაყოფია ჯემალი, ნოზაძე გიორგი, ჟიჟიაშვილი ლევანი, ქარელი კობა, ქარელი მიხეილი, ცერცვაძე გიორგი, ჯამბრიშვილი ივანე.

ნიგნის მეხუთე ნაწილში შეტანილია:

ათუნაშვილი ნიკო, ანანიაშვილი მიხეილი, ანთაძე ლიანა, ანთაძე მიხეილი, ასპანაძე სოსო, ბაინდურაშვილი თენგიზი, ბერუაშვილი ლალი, გერმანიშვილი ანზორი, ზვადიშვილი ქეთევანი, ქრისტესიაშვილი ლუარსაბი, ირა და იდა, კავლელაშვილი მარიამი, კარიჭაშვილი ნიკოლოზი, კეჩხუაშვილი ლილი, ლეკიშვილი შალვა, მაისურაძე ემილი, მჭედლიშვილი იროდიონი (ირაკლი), სახვაძე სოგრატი, სრესელი

რუსუდანი, ტატულაშვილი გურამი, ტატულაშვილი თინათინი, ტატულაშვილი ისაკი, ტატულაშვილი ომარი, ფუტკარაძე ოლია, ქორქაძე რუსუდანი, ქუთათელაძე ოთარი, ყანჩაველი ნუგზარი, ჩიტაძე ალექსანდრე, ძველაია ვასილი, ჯამბრიშვილი ამირანი (გივი).

ნიგნის მეექვსე ნაწილში შეტანილია

აბრამიშვილი ვაჟა, აბულაძე ლეონიდე (ლენო), აივაზოვი გივი, ბეგლარიშვილი გიორგი, გაბაშვილი ზაალი, გოგოლაძე სულიკო, გოდერძიშვილი შალვა, დონგუზაშვილი ჯამლეტი, დონლუზაშვილი ზურაბი, დონლუზაშვილი გურამი, ზუმბულიძე ნოდარი (ბიჭიკო), კაკაურიძე შოთა, კოვალენკო გივი, კოპინაშვილი გიორგი, მაკრახიძე ასლანი, მაკრახიძე სოლომონი, მახარაშვილი თამარი, მახარაძე ამირინდო, მჭედლიშვილი არჩილი, ნამორაძე მარიამი, ნინიაშვილი გურამი, სირიბეგოვი ანა, ტატიშვილი ნარგიზა და ნადირაშვილი ავთანდილი, ფოცხვერაშვილი ვასილი, ქილიტაური გიორგი (გია), ქილიტაური მარიამი (მარიკა), ყანჩაველი ლუიზა და ცერაძე გივი, ჩიკოიძე ვერიკო, ნაოჭაშვილი რუსუდანი, ჩიხლაძე ნაისი, ცოხნიაშვილი ანზორი, ხორგუაშვილი იოსები, ხუციშვილი გიორგი, ხუციშვილი თეიმურაზი.

ნიგნის მეშვიდე ნაწილში შეტანილია

ანანიაშვილი ნოდარი, ბიჩინაშვილი (მაკრახიძე) ოლღა, გაბუნია ნინა, გოლოშვილი მარგალიტა, გუდაძე ნოდარი, ეფრემიძე მირიანი, ზედგინიძე პანტელი, იუფეროვები – ნიკოლოზი და იორამი, კანდელაკი თარაში, კაჭკაჭიშვილი დავითი, ჩოხელი ქსენია, კოვზიაშვილი ალბერტი, მამუკაშვილი ნადია, შოშიაშვილი შალვა, მანძულაშვილი ანო, მართაშვილი ლეილა, მეზვრიშვილი გიორგი (გია), მთვარელიძე ეთერი, რატიშვილი ალბერტი, ტატიშვილი ალექსანდრე, ურჯუმელაშვილი ტარიელი, ფერშანგიშვილი ოთარი, ქარუმიძე

ოთარი, ქობლიანიძე გურამი, ღვინიაშვილი ნოდარი, ჩიტაშვილი პეტრე, ჩიხლაძე დიმიტრი, ჩოჩიაშვილი შოთა, ჭილაძე მერი, ჭილაძე ომარი, ხადური იულონი, ხადური ჯიმშერი, ხარაიშვილი ალექსანდრე (საშა), ხაჩიაშვილები – ანზორ და ზაზა, ხუციშვილი შალვა, ჯაფარიძე ომარი.

ნიგნის მერვე ნაწილში შეტანილია

აბულაძე როლანდი, ალავერდაშვილი თეიმურაზი (ბიჭიკო), ალდგომელაშვილი მიხეილი, ახოზაძე ელგუჯა (გუჯა), ბეჟანიშვილი ზაური, ბიძინაშვილი ამირანი, ბრეგვაძე ომარი, გელდიაშვილი ვახტანგი, გელდიაშვილი ნადია (ნადეჟდა), გიუაშვილი შალვა, დათიაშვილი თენგიზი (ჭოლა), დეკანოსიძე ეთერი (ნატალია), დიდებელი ნაირა, ელიზბარაშვილი ფრიდონი, ვანიშვილი თემური, ზაუტაშვილი ზინა, ზაუტაშვილი ციური, თოროზაშვილი გურამი, კიკნაძე ზაური, მეზვრიშვილი არტემი, პაპელიშვილი გიორგი, რუსიშვილი კარლო, სახვაძე ვალერიანი (ვალიკო), ტლაშაძე ვახტანგი, ქალიაშვილი ნიკოლოზი, ქიტიაშვილი მარინე, ყანჩაველი დარეჯანი, ჩიკვაძე მიხეილი, ჭილაძე ავთანდილი, ხიზანიშვილი სერგო, ხიზანიშვილი შალვა (ციცა), ჯვარიძე შოთა.

ნიგნის მეცხრე ნაწილში შეტანილია

აბუაშვილი ლეილა, ავაზნელი შოთა, ასანიძე შოთა, ანკარუნაშვილი მარიაში, ბიძინაშვილი დავითი და ცოტნიაშვილი ნაზი, გიგაია ვლადიმერი, გიგაია ნიკოლოზი, გოგიაშვილი ივანე (ოთარი), გრიქუროვი ვაროლია და მერაბიშვილი ბესარიონი, დავარაშვილი ისაკი, დარჯანია ბორისი, ზაუტაშვილი ანა და ბიძინაშვილი ივანე, ზაუტაშვილი მარგალიტა და როსტომოვი გაბრიელი, თავაძე გიორგი, იასამნიძე თეიმურაზი, იასამნიძე იური და დალაქიშვილი სირანა, ნასყიდაშვილები – თეიმურაზი და ნიკოლოზი, საყვარელიძე დარიკო, სუხიშ-

ვილი ზაქარია, ტერტეროვი გივი, ქარუმიძეები, ქობლიანიძე მიხეილი (მიშა), შიუკაშვილი მორისი, შულღიაშვილი გურამი, შულღიაშვილი როლანდი, ცერცვაძე ლილი და რაზმაძე თენგიზი, წკრიალაშვილი გიორგი და ბიბილაშვილი ნაზო, ხოდელი შალვა და მაისურაძე რუსუდანი, ხორგუაშვილი პავლე, ხოჯევანიშვილი ნუგზარი, ჯავახიშვილი ვახტანგი, ჯავახიშვილი როზა (როზალია).

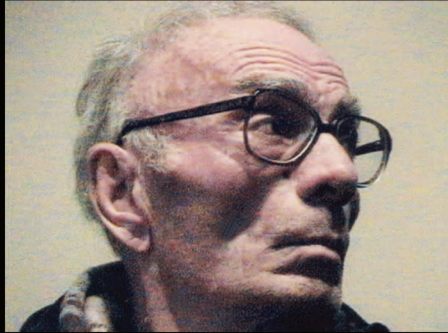
ნიგნის მეათე ნაწილში შეტანილია

აბუაშვილი მედეა, ბერიშვილი თამარი და კიტოვანი შალვა, გრძელიშვილი თენგიზი, ელანდიშვილი რამაზი, კარიჭაშვილი იზაბელა (იზო), კბილაშვილი თამარი, კეჩუაშვილი გაბრიელი, კილჩაუსკაიტე ნიოლე (ნინო) მაჭავარიანისა, ლაბაძე ოთარი, მახარაშვილი გიორგი, მეზადური ანზორი, მწითურიძე ნიკოლოზი, ოდოსაშვილი ნათელა და კვინინაძე გრიშა, რატიშვილი თამარი და ავაზნელი შოთა, სამადალაშვილი ელენე, სირანაშვილი ნიკოლოზი (ნუკრი), ტლაშაძე გენო, ღვინიაშვილი ზამირა, ციხისტავი დალი, ჭილაძე ილია (ცაცო), ხითარიშვილი ვასილი, ხინჩიკაშვილი თენგიზი, ხირსელეები – ამბროსი და ვიქტორი (ვიკა); საში მუშაპეტარი: ჩხუბიანიშვილი ალექსანდრე (სანდრო), ჩხუბიანიშვილი გიორგი, ჭანკოტაძე რევაზი; ღირსემული შვიდმული: სუხიშვილი გიორგი (ჟორა), ბზიშვილი რევაზი, ნადირაძე კონსტანტინე (კონო), მაზმიშვილი რამზესი, ჯავახიშვილი რევაზი, ონიაშვილი ნუგზარი, გოხელაშვილი ალექსი.

ნიგნის მეთერთმეტე ნაწილში შეტანილია

აბრამიძე ნანა, არბოლიშვილი გურამი და გაფრინდაშვილი ნინო (ნუნუ), ბერიშვილი ნელი, გოგშელიძე ენდი, გორგიშელი ალექსი (საშა), დევიძე ოთარი, დვალისშვილი შოთა, ზაუტაშვილი გიორგი და რაზმაძე ელენე, ზაუტაშვილი როინი, კობერიძე თამაზი (შოთა),

მეყანნიშვილი გიორგი, მუმლაძე ზურაბი (ზურა), მურადელი ვანო, მჭედლიშვილი გივი, მჭედლიშვილი ლერი, სოსანიძე ვახტანგი, ქურდაძე რეზო, ქურდაძე შოთა, ლოლიჯაშვილი არსენა, ლოლობერიძე შოთა, ყველაშვილები ნიკოლოზი და ვლადიმერი, შაქარაშვილი ვახტანგი და ანა თამარაშვილი, ჩარუევი ნოდარი, ჩიქოვანი შოთა, ჩიხლაძე ნოდარი, წინიკაშვილი ომარი, ჭულუხაძე შალვა და შეტკოვა გალინა, ხაჩიძე ირაკლი, ხმალაძე გივი (კამო), ჯავახიშვილი ზვიადი, ჯოჯიშვილი ნელი.

ვახტანგ ჭანკოტაძე დაიბადა ქ. თელავში 1933 წელს. აქვე დაამთავრა ვაჟთა მეორე საშუალო სკოლა ოქროს მედლით. თბილისის უნივერსიტეტის (მექანიკა-მათემატიკის ფაკულტეტი) დამთავრების შემდეგ მუშაობდა ქ. გორის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში სხვადასხვა თანამდებობებზე (ლაბორანტიდან სწავლულ მდივნამდე), ასევე რამდენიმე სამრეწველო ორგანიზაციის ხელმძღვანელად. ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, გორის საპატიო მოქალაქე, საქართველოს მწერალთა შემოქმედებითი კავშირის წევრი, ღირსების მედლის კავალერი, აკაკი წერეთლის პრემიის ლაურეატი. ავტორია ათეულობით სამეცნიერო შრომისა და გამოგონების, ასევე ოთხასამდე პუბლიცისტური წერილის. გამოცემული აქვს 50-მდე წიგნი ლიტერატურის სხვადასხვა უანრში